

Oman taloushallinnon ohjelman kehittäminen tilitoimistossa – uhka vai mahdollisuus?

Valtteri Terävä

Tekijä(t) Valtteri Terävä	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Oman taloushallinnon ohjelman kehittäminen tilitoimistossa – uhka vai mahdollisuus?	Sivu- ja liitesivumäärä 42+5
<p>Opinnäytetyö käsittelee oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämistä ja käyttöönottoa tilitoimistossa. Aihetta lähestytään Tilitoimisto X Oy:n kautta, jossa tällainen projekti on saanut alkunsa vuonna 2020. Syynä oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämiseen Tilitoimisto X:ssä on ollut sen tuomat tulot ja teknologian jatkuva alan valtaaminen. Tilitoimisto X Oy halusi lähteä tarjoamaan helppokäyttöistä ja edullista ohjelmistoa, koska näki että sopivia ratkaisuja erityisesti pienille yrityksille on niukasti. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää mitä kaikkea tulisi huomioida oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämisessä tilitoimistossa ja selvittää kehitys- ja käyttöönottoprojektin mahdollisia hyötyjä ja haittoja SWOT-analyysiä hyödyntäen.</p> <p>Opinnäytetyö aloitetaan selvittämällä aiheeseen liittyvää. Tässä osiossa avataan taloushallintoon liittyvää juridiikkaa, digitaalisuutta taloushallinnossa, digitaalista taloushallintoa ja sen prosesseja sekä kehitysprojektia taloushallinnossa. Seuraavaksi avataan hieman Tilitoimisto X Oy:tä ja sen toimintamalleja. Tilitoimisto X Oy:llä on käytössä Finagon Procountor-ohjelmisto suurella osalla asiakkaista. Opinnäytetyössä verrataan Procountoria Tilitoimisto X Oy:n omaan ohjelmaan, jotta saadaan kuva ohjelmien eroavaisuuksista.</p> <p>SWOT-analyysia varten tehtiin kyselytutkimus ja haastateltiin erästä Tilitoimisto X Oy:ssä työskentelevää henkilöä. Kyselytutkimuksessa tarkoituksena oli selvittää yrittäjien ajatuksia siitä, että oma tilitoimisto tarjoaisi taloushallinnon ohjelmistoa. Kysely julkaistiin useassa yrittäjille suunnatussa Facebook-ryhmässä ja toivottiin, että vastaaja olisi yrittäjä tai toimisi yrityksessä, jossa on tilitoimiston kanssa yhteiskäytössä jokin taloushallinnon ohjelmisto. Vastaajamäärä jäi vähäiseksi, mutta kyselyllä saatiin ajatuksia mitä mahdollisia vahvuuksia tai heikkouksia tilitoimiston omalla taloushallinnon ohjelmistolla voi olla. Haastattelussa puolestaan haastateltiin Tilitoimisto X Oy:n johdossa toimivaa yrityksen vastaavaa KLT-kirjanpitäjää.</p> <p>Aineiston perusteella tehtyyn SWOT-analyysiin poimittiin tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelmiston kehityksen ja käyttöönoton vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Vahvuuksina voitiin nähdä se, että tilitoimisto tuntee alan tarpeet ja käytännöt sekä se, että ohjelmistotuotot tulevat tilitoimistolle. Heikkouksia puolestaan olivat ohjelmisto-osaamisen puute, resurssien rajallisuus sekä projektin rahoitus. Mahdollisuuksina ilmeni ratkaisu digitalisoituvaan alaan, helppokäyttöisen ja edullisen tuotteen luominen kilpailijoiden rinnalle ja uusi tulonlähde tilitoimistolle. Uhkina taas voitiin nähdä kysynnän puute olemassa olevien asiakkaiden puolelta, huono projektinhallinta, ongelmat käyttöönotossa sekä tietoturva.</p>	
Asiasanat Tilitoimisto, taloushallinto, digitaalisuus, ohjelmisto, kirjanpito	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Käsitteistöä	2
2	Menetelmät ja tavoite	3
3	Digitaalisuus ja taloushallinnon ala	5
3.1	Digitaalisuus taloushallinnossa	5
3.2	Digitaalisoituva tilitoimistoala	7
3.3	Sähköisen taloushallinnon määritelmä	8
3.4	Digitaalisen taloushallinnon prosessit	9
4	Kehityshanke taloushallinnossa	14
4.1	Hankkeen vaiheet	14
4.2	Hankkeen riskienhallinta	16
5	Tilitoimisto X Oy	19
5.1	Procountor	21
5.2	Tilitoimisto X Oy:n oma ohjelma	22
5.3	Ohjelma X vs Procountor	24
6	Tutkimus	27
6.1	Kyselytutkimus	27
6.2	Tilitoimisto X Oy:n työntekijän haastattelu	29
7	SWOT-analyysi	32
7.1	Vahvuudet	33
7.2	Heikkoudet	34
7.3	Mahdollisuudet	36
7.4	Uhat	38
8	Pohdinta	40
	Lähteet	43
	Liitteet	46

1 Johdanto

Digitalisoituminen on vaikuttanut yritysmaailmaan vuosikymmeniä. Viime vuosina digitaalisuuden kehittyminen on ollut nopeaa ja digitaalisuus tuo jatkuvasti uusia ratkaisuja yrityksille niiden toiminnan tehostamiseksi. Yritysten on ollut lähes välttämätöntä muuttaa toimintamallejaan, jotta ne ovat kyenneet pysymään kilpailukykyisinä alati sähköistyvässä maailmassa. Jokainen ala on omalla tavallaan saanut kokea digitaalisuuden tuomat haasteet, mutta toisaalta myös sen tuomat edut. Taloushallinnon ja tilitoimistoala ei tee tässä poikkeusta.

Opinnäytetyössä käsitellään tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoa. Aihetta lähestytään erään tilitoimiston (Tilitoimisto X Oy) kautta. Tilitoimisto X Oy on päättänyt yhteistyössä ohjelmistokehittäjän kanssa kehittää tilitoimistopalveluidensa ohelle oman kirjanpito- ja taloushallinnon ohjelmansa yhtenä ratkaisunaan kehittyä digitaalisemmaksi tilitoimistoksi. Tilitoimisto X Oy on jo pitkään toiminut vähintäänkin osittain sähköisesti. Kokonaan sähköisen taloushallinnon osalta tilitoimistolla on tähän asti ollut käytössä malli, jossa asiakas maksaa erikseen ohjelmistoyritykselle ohjelmiston käytöstä ja tilitoimistolle kirjanpidosta sekä muista taloushallinnon töistä. Tässä opinnäytetyössä syvennyttään pohtimaan oman kirjanpito-ohjelman kehittämistä, verrataan sitä ulkoisena palveluna ostettuun kirjanpito-ohjelmaan, koetetaan luoda kuva siitä mitä tällainen projekti pitää sisällään ja analysoida sen hyötyjä ja haittoja.

Opinnäytetyön alussa kuvataan, millä menetelmin työ on toteutettu ja mikä työn tavoitteena on. Tämän jälkeen työssä tarkastellaan teoriaa, joka liittyy aiheeseen. Ensinnäkin avataan mitä taloushallinto pitää sisällään. Tässä vaiheessa esitellään taloushallinnon alaan liittyvää juridiikkaa, taloushallinnon prosesseja, kuinka digitaalisuus vaikuttaa tähän kaikkeen ja mitä ratkaisuja digitaalisuus tuo taloushallintoon. Teoriaosuudessa kuvataan myös projektinhallintaa ja käydään läpi mistä kaikesta kehitysprojekti koostuu. Teoriaosuuden jälkeen opinnäytetyössä kuvataan Tilitoimisto X Oy:n nykytilanne ja kuinka sähköisiä tilitoimistopalveluita on tarjottu ennen oman sähköisen taloushallinnon ohjelman käyttöönottoa. Lisäksi kuvataan kehitettyä kirjanpito-ohjelmaa ja sen toimintoja, jotta lukija saa kuvan minkälaisesta ohjelmasta on kyse. Erillisenä palveluna ostetun kirjanpito-ohjelman toimintoja verrataan tilitoimistossa käyttöön otettavaan ohjelmaan. Tämän jälkeen opinnäytetyössä on tutkimusosio, jossa avataan opinnäytetyötä varten tehty kysely sekä haastattelu. Opinnäytetyössä tehdään lopuksi SWOT-analyysi oman taloushallinnon ohjelman kehityksestä tilitoimistossa eli

analyysi sen vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja uhista hyödyntäen opinnäytetyötä varten kerättyä materiaalia ja tietoa.

1.1 Käsitteistöä

Taloushallinto: järjestelmä yrityksen taloudellisten tapahtumien seuraamista ja raportointia varten.

Digitaalinen taloushallinto: taloushallinnon tiedon käsittely digitaalisessa muodossa.

Tilitoimisto: taloushallinnon palveluita tarjoava yritys.

Taloushallinnon ohjelmisto: ohjelmisto, jota hyödynnetään taloushallinnon prosesseissa (esim. kirjanpito ja laskutus).

Kirjanpidon tili: tili, jolle liiketapahtumat kirjataan kirjanpidossa.

Verkkolasku: konekielisessä muodossa oleva lasku, jota pystytään hyödyntämään taloushallinnon ohjelmistoissa. Nykyaikaisista taloushallinnon ohjelmistoista voidaan lähettää ja niihin vastaanottaa suoraan verkkolaskuja.

Pilvipalvelu: verkossa toimiva palvelu, joka ei vaadi ohjelmiston asentamista. Pilvipalvelua voidaan lähtökohtaisesti käyttää eri laitteilta ajasta ja paikasta riippumatta.

Projekti: yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen tai parantamiseen suunniteltu erillinen työ.

SWOT-analyysi: analyysi, jonka avulla analysoidaan liiketoimintaa kokonaisuudessaan tai sen jotain osa-aluetta vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien kautta.

2 Menetelmät ja tavoite

Tämä opinnäytetyö on pääasiassa kvalitatiivinen tutkimus, jossa syvennyttään tutkimaan Tilitoimisto X Oy:n päätöstä kehittää oma taloushallinnon ohjelma. Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus tarkoittaa tutkimusta, jonka tarkoituksena on ymmärtää tutkittavaa ilmiötä. Opinnäytetyössä pyritään pohtimaan oman taloushallinnon ohjelman käyttöönoton hyötyjä ja haittoja laadullisesta näkökulmasta erinäisen materiaalin avulla. Opinnäytetyötä varten on tehty kuitenkin pieni kyselytutkimus, joka tyypillisesti on määrällinen tutkimusmenetelmä. Vähäisestä vastaajamäärästä johtuen sitä ei kuitenkaan voida hyödyntää kovin hyvin määrällisen tutkimuksen tarkoituksiin. Opinnäytetyössä pohditaan mitä markkinoista, kilpailijoista ja yrityksen sisäisistä tekijöistä on huomioitava projektiin lähtiessä.

Opinnäytetyötä varten on tehty useampi haastattelu, joilla on saatu kuvaa ja näkemyksiä tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelman käyttöönotosta ja kehityksestä.

Opinnäytetyössä on käytetty sekä puolistrukturoitua että avointa haastattelua.

Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat valmiiksi mietittyjä, kun taas avoin haastattelu muistuttaa enemmän vapaata keskustelua (Spoken 2017). Avoin haastattelu on toteutettu Tilitoimisto X Oy:n johdon kanssa käydyssä palaverissa, jossa he ovat esitelleet projektin ja sen tavoitteet kokonaisvaltaisesti sekä vastanneet haastattelukysymyksiin. Yrityksen johto on palaverissa avannut projektin syyt, tavoitteet ja tulevaisuuden vision. Opinnäytetyötä varten erikseen tehty puolistrukturoitu haastattelu yhdelle yrityksen johdossa toimivalle henkilölle, joka toimii Tilitoimisto X Oy:ssä taloushallinnon erityisosaajana ja vastaavana KLT-kirjanpitäjänä. Lisäksi taloushallinnon ohjelman ohjelmistokehityksestä vastaavalle henkilölle on tehty sähköpostitse kysely, jossa hän on avannut ohjelmaan kehitykseen tarvittavia taitoja ja osaamista.

Yhtenä menetelmänä on käytetty kyselytutkimusta, joka on tärkeä tapa kerätä tietoa esimerkiksi erilaisista yhteiskunnan ilmiöistä tai mielipiteistä. Kyselytutkimus muistuttaa haastattelututkimusta, mutta kyselytutkimuksessa vastaajalta kysytään kysymyksiä kyselylomakkeen avulla kun taas haastattelututkimuksessa haastatteli on apuna kysymyksissä. Kyselytutkimus voidaan toteuttaa joko paperilla tai sähköisesti.

Jälkimmäinen on yleistynyt voimakkaasti ja tässäkin opinnäytetyössä tehty kysely on sähköinen (Vehkalahti 2014). Kyselytutkimus on luotu Webropol-palvelulla, joka on Pohjoismaiden käytetyin kyselytyökalu (Webropol 2021). Kyselytutkimus on valittu

opinnäytetyön yhdeksi menetelmäksi, jotta saadaan näkemystä ihmisten ajatuksista tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelman käyttöönotosta asiakkaan näkökulmasta.

Opinnäytetyössä on tehty SWOT-analyysi tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelmiston kehityksestä. SWOT-analyysi on yksinkertaisesti analyysi vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja uhista (strengths, weaknesses, opportunities, threats). SWOT-analyysi on tehty hyödyntäen teoriaa ja tehtyjä tutkimuksia. Lisäksi SWOT-analyysin pohjana on käytetty muuta aineistoa, johon lukeutuu asiantuntijoiden blogikirjoituksia, aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja muita olennaisia tietolähteitä. Tämän kaiken avulla SWOT-analyysissä on pyritty luomaan mahdollisimman laaja kuva siitä mitä tulisi huomioida oman taloushallinnon ohjelmiston kehityksessä tilitoimistossa.

Tavoitteena opinnäytetyössä on luoda selvitys siitä mitä positiivista ja negatiivista liittyy oman taloushallinnon ohjelman kehittämiseen tilitoimistossa. Lisätavoitteena opinnäytetyössä on selvittää, onko tilitoimiston järkevää lähteä toteuttamaan tällaista projektia ja antaa kuva siitä, mihin asioihin on kiinnitettävä huomiota tämänkaltaiseen projektiin lähtiessä. Tarkoitus on, että opinnäytetyön ja erityisesti SWOT-analyysin avulla liiketoimintaansa kehittävä tilitoimisto voisi saada kuvan siitä, onko oman taloushallinnon ohjelmiston kehittäminen heille sopiva ratkaisu.

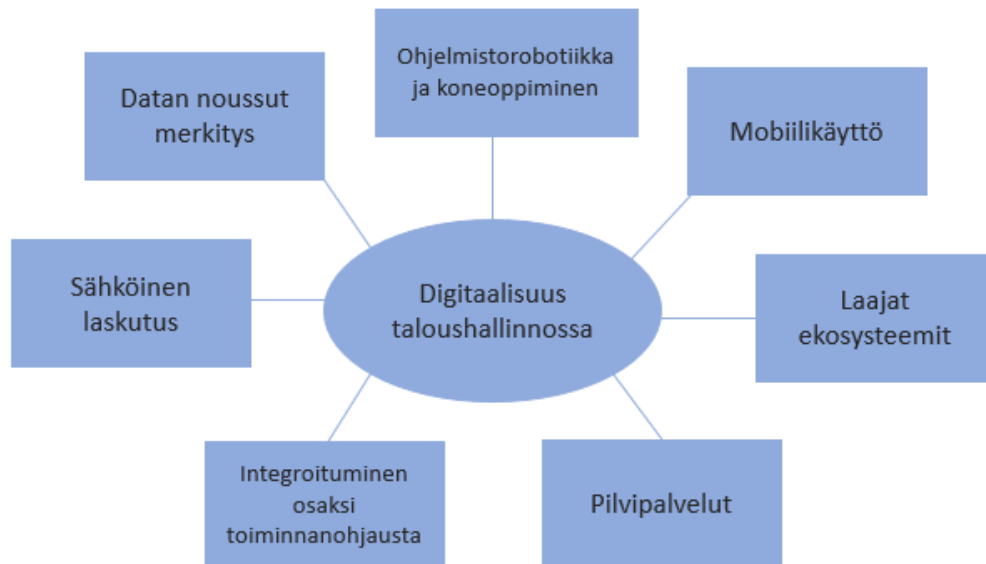
Opinnäytetyön perustana on pyritty käyttämään mahdollisimman ajantasaista tietoa johtuen tutkittavan asian luonteesta. Yritysten digitalisoituminen on viime vuosina ollut kiihtyvää ja tämän takia jo suhteellisen tuorekin tieto voi olla ainakin jossain määrin vanhentunutta. Yli vuoden kokemuksella taloushallinnon opintojen ja työn parissa olen saanut jokseenkin kattavan käsityksen tämän päivän toimintamalleista niin tilitoimistoissa kuin yritysten sisäisessä taloushallinnossa. Tällä kokemuksella olen pyrkinyt arvioimaan tietoperustan ajantasaisuutta ja paikkaansa pitävyyttä tämän päivän yritysmaailmassa. Lisäksi opinnäytetyössä on pyritty käyttämään tietoa monesta eri lähteestä niitä vertaillen, jotta esimerkiksi eri vuosina kirjoitettujen teosten tiedot ole ristiriidassa keskenään.

3 Digitaalisuus ja taloushallinnon ala

3.1 Digitaalisuus taloushallinnossa

Taloushallinto on ollut pitkän aikaa muuttumassa digitalisoitumisen myötä. Sähköistyminen on alkanut tilitoimistoissa ja taloushallinnon alalla yli 20 vuotta sitten ja Suomea on pidetty yhtenä sähköisen taloushallinnon edelläkävijämaista mahdollistettuaan ensimmäisenä lainsäädännöllään paperisesta taloushallinnosta sähköiseen siirtyminen vuonna 1997. Tämän jälkeen muutos on ollut jatkuvaa. Taloushallinnon prosessit ovat kehittyneet paljon ja niiden helpottamiseksi kehitetään jatkuvasti uusia digitaalisia ratkaisuja (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 11). Tänä päivänä palveluiden digitalisoitumista pyritään kiihdyttämään valtioiden ja EU:n tasolta. Esimerkkinä tästä vuonna 2020 EU antoi direktiivin sähköistä laskutuksesta ja sen seurauksena tulleen lakimuutoksen myötä yritysten välistä eli niin sanottua business to business-kauppaa harjoittavien yritysten tulee toimittaa laskunsa verkkolaskuina asiakkaan niin toivoessa (Laki hankintayksiköiden ja elinkeinonharjoittajien sähköisestä laskutuksesta 241/2019). Myös yhtenä osana hallitusohjelmaa Suomessa tavoitteena on kehittää digitalisaatiota ja teknisen kehityksen tuomia mahdollisuuksia. (Valtiovarainministeriö 2021)

Viimeisen viiden vuoden aikana taloushallinnon digitalisoitumisessa on tapahtunut suuri edistysaskel ja digitaalisuus on vallannut yhä enemmän alaa. Kehitys on ollut jopa suurempaa kuin sitä edeltävän viidentoista vuoden aikana. Muutosvauhti on siis selkeästi ollut kasvamaan päin. Tähän kiihtyvyyteen on vaikuttanut useampi tekijä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 29)

Kuva 1. Taloushallinnon digitalisoitumista kiihdyttävät asiat (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 29–31 mukaan)

Kuva 1 esittää mitkä tekijät ovat viime vuosina vaikuttaneet taloushallinnon digitalisoitumiseen. Sähköinen laskutus on taloushallinnossa ottanut yhä enemmän jalansijaa perinteiseltä laskutukselta. Sähköisen laskutuksen yhtenäiset standardit ovat pikkuhiljaa yleistymässä globaalisti, mikä helpottaa sähköistä laskutusta eri maiden välillä. Pilvipalvelut ovat myös kehittyneet ja vakiintuneet kovaa vauhtia. Taloushallinto-ohjelmien valinnassa päädytään yhä enemmän pilvipalveluna toimivaan järjestelmään, mikä muun muassa helpottaa useamman tahon pääsyä käsiksi samaan tietoon. Mobiilikäyttö on myös tuonut osaltaan muutosta taloushallintoon. Taloushallinnon ohjelmistojen kehittäjät ovat kehittäneet erilaisia mobiiliratkaisuja käyttäjäystävällisyyden parantamiseksi. Ohjelmistorobotiikka ja koneoppiminen ovat olleet yleistymässä, mitä on hyödynnetty järjestelmien käytön tehostamisessa. Nämä teknologian osa-alueet ovat pikkuhiljaa tulossa osaksi myös taloushallinnon ohjelmistoja. Taloushallinto- ja toiminnanohjausohjelmistojen välillä on tapahtunut integroitumista, kun yritykset hankkivat omaa toimialaansa palvelevan ratkaisun. Näin kaiken oleellisen tiedon voi löytää saman ohjelman alta. Yritysohjelmistomarkkina on kehittymässä jopa laajoja ekosysteemejä ja alustataloutta kohti luoden yrityksille hyvin kokonaisvaltaisia ohjelmistoratkaisuja. Digitaalisen datan merkitys on noussut ennennäkemättömään rooliin sen ollessa perusedellytys digitaalisten toimintojen kuten automaation ja tekoälyn hyödyntämiselle yritystoiminnan kehittämisessä. Datan hallinta kehittyy vauhdilla ja se vaikuttaa vahvasti myös taloushallinnon digitalisoitumiseen. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 29–31)

3.2 Digitalisoituva tilitoimistoala

Vaikka digitalisoitumista on jatkunut jo useamman vuosikymmenen, eivät tilitoimistot toimi läheskään täysin digitaalisten ratkaisujen varassa. Kirjanpidon materiaali säilytetään edelleen usein paperisena kirjanpitomapeissa ja laskutus hoidetaan paperisena tai sähköpostilla vaikka vaihtoehtoisia digitaalisia ratkaisuja olisi tarjolla. Tilitoimistot ovat kuitenkin joutuneet reagoimaan muutokseen jollain tavalla varmistaakseen kilpailukykynsä markkinoilla. Digitaalisia taloushallinnon järjestelmiä on tänä päivänä tarjolla runsaasti ja suuri osa tilitoimistoista on siirtynyt kokonaan tai edes osittain sähköiseen palvelumalliin. (Similä 2019)

Vuoden 2018 marraskuussa Accountor Finago Oy:n yhteistyössä Innolink Researchin kanssa teettämän tutkimuksen mukaan lähes puolella yrityksistä oli käytössään sähköinen palvelumalli tilitoimistonsa kanssa ja 17 prosentilla oli käytössään osittain sähköinen malli (Similä 2019). Tämä kertoo siitä, että huomattava osa yrityksiä on hoitanut ainakin vielä vähän aikaa sitten taloushallintonsa perinteisellä tavalla. Sähköistymisessä on siis vielä töitä tehtävänä.

Digitalisoituminen ja automaation lisääntyminen tarkoittaa myös muutoksia toiminnassa. Kun automaatio vie yhä enemmän töitä perinteisestä kirjanpidosta, ovat tilitoimistot tilanteessa, jossa on keksittävä uusia tapoja tehdä työtä. On oletettavaa, että jatkossa esimerkiksi konsultoiville taloushallinnon ammattilaisille on tarjolla töitä (Rantanen 18.1.2018). Accountor Finago Oy:n ja Innolink Researchin toteuttaman tutkimuksen mukaan aktiivinen kommunikointi sekä asiakaskohtainen analyysi ja neuvonta olivat tilitoimistojen mukaan keinoja palvella asiakkaita entistä paremmin. Sähköisen taloushallinnon tuoma prosessien nopeutuminen antaa tilitoimistoille mahdollisuuden tähän. Tilitoimistojen olisi tutkimuksen mukaan myös syytä kertoa tarkemmin asiakkaille palveluistaan ja niiden tuomista hyödyistä. (Similä 2019)

Kaiken kaikkiaan teknologia on muuttanut taloushallintoa ja tilitoimistoja. Samalla se on työkalu uudelleenlaiseen toimintaan ja palvelujen kehittämiseen. Sähköistyminen tehostaa taloushallinnon toimintaa ja mahdollistaa keskittymisen muihin tilitoimistopalveluihin perinteisen manuaalisen kirjanpitotyön sijaan. Tilitoimistoilla on nyt mahdollisuus keksiä tapoja kehittää toimintaansa sellaiseen suuntaan, jolla he luovat lisäarvoa asiakkaille. (Svärd 14.9.2019)

3.3 Sähköisen taloushallinnon määritelmä

Digitalisoituminen on termi, jolta tämän päivän yritysmaailmassa on mahdoton välttyä. Viimeisten vuosikymmenten aikana prosessien muuttaminen sähköiseen muotoon on ollut yrityksillä tärkeässä roolissa. Digitalisoitumisella pystytään uudistamaan liiketoimintaa kannattavammaksi ja kilpailukykyisemmäksi entistä halvempien teknologioiden ja tehokkuuden lisäämisen kautta. Digitalisoitumisen tuoma tehokkuuden lisääminen perustuu esimerkiksi automaatioon, itsepalveluun ja paperin käytön vähentämiseen. Lisäksi digitalisoitumisella voidaan vähentää toimitilakuluja, kun esimerkiksi arkistointi on sähköistä eikä tarvita isoja tiloja paperimappien säilömiseen. Digitalisoituminen on väline, jolla voidaan sekä parantaa asiakaskokemusta että alentaa liiketoiminnan prosessien kustannuksia. Yritysten tulisi nähdä digitalisoituminen työkaluna, jolla liiketoimintaa parannetaan ja näin yritykset ovatkin pitkälti tehneet. Menestystä tavoittelevan yrityksen on lähes pakko reagoida alati sähköistyvään maailmaan pystyäkseen kasvamaan ja säilyttämään kilpailukykyä. (Ilmarinen & Koskela 2015, 2. kappale)

Myös taloushallinto on ala, jolla digitalisoituminen on saanut aikaan suuria muutoksia. Sähköinen taloushallinto on ollut Suomessa yli 20 vuoden ajan ollut vähentämässä perinteistä paperityötä. Sähköiselle ja digitaaliselle taloushallinnolle ei ole tarkkoja määritelmiä. Toisinaan digitaalisella ja sähköisellä taloushallinnolla tarkoitetaan samaa asiaa, mutta toisinaan taas näiden kahden välillä tehdään erottelu. Sanna Lahti ja Tero Salminen pitävät näitä eri asioina teoksessaan Digitaalinen taloushallinto (Lahti & Salminen 2014, 23–26). Heidän mukaansa sähköinen taloushallinto voi pitää sisällään vielä prosesseja, jotka eivät ole kokonaan sähköisiä. Sen sijaan digitaalisen he määrittelevät seuraavasti:

Konkreettisesti digitaalinen taloushallinto on prosessi, joka koostuu ihmisten tekemisistä, töiden organisoinnista, tietojärjestelmistä ja teknologioista sekä mahdollisimman suoraviivaisista toimintaketjuista, joissa automatisoinnin tavoitteena on poistaa turhat ja päällekkäiset käsittelyvaiheet digitaalisessa muodossa olevan taloushallintomateriaalin käsittelystä. (Lahti & Salminen 2014, 25)

Tähän määritelmään kiteytyy alati sähköistyvän taloushallinnon ydin. Automaatio on merkittävässä roolissa ja sillä pyritään poistamaan kaikki turhat ja ylimääräiset vaiheet taloushallinnon prosesseista. Määritelmistä huolimatta voidaan pitää melko selvänä että,

oli kyse sitten sähköisestä tai digitaalisesta taloushallinnosta, sen tarkoituksena on tehdä toiminnasta tehokkaampaa.

3.4 Digitaalisen taloushallinnon prosessit

Digitaalisen taloushallinnon tarkoituksena on tuoda ratkaisut kaikkiin taloushallinnon osaprosesseihin ja siksi sitä kehittäessä on myös ymmärrettävä, mistä kaikesta taloushallinto koostuu. Tässä luvussa pyritään selittämään pääpiirteittäin, mihin kaikkeen digitaalista taloushallintoa voidaan hyödyntää taloushallinnon prosesseissa tänä päivänä.

Taloushallinnon prosessit voidaan jakaa seuraavasti: ostolaskuprosessi, myyntilaskuprosessi, matka- ja kululaskuprosessi, maksuliikenne ja kassanhallinta, käyttöomaisuuskirjanpito, palkkakirjanpito, pääkirjanpito ja arkistointi. Lisäksi tehdään kontroleja, jotka ovat enemmänkin yksittäisiä toimenpiteitä prosessin sijaan (Lahti & Salminen 2014, 16–20). Huomataan, että taloushallinnon kokonaisuus koostuu monesta osasta eikä siis ole aivan yksinkertainen. Digitaalista taloushallintoa kehittäessä on siis paljon eri kohtia, joita tulee ottaa huomioon.

1. Ostolaskuprosessi: Prosessi ostotilauksesta ostolaskun maksuun
2. Myyntilaskuprosessi: Prosessi myyntitilauksesta myyntilaskun maksusuoritukseen
3. Matka- ja kululaskuprosessi: Työmatkojen ja työntekijöiden pienten ostolaskuprosessin ulkopuolisten kulujen korvausten käsittely
4. Maksuliikenne ja kassanhallinta: Tiliotapahtumien, maksukorttitapahtumien sekä kassa- ja käteistapahtumien käsittely
5. Käyttöomaisuuskirjanpito: Käyttöomaisuuden arvostus ja poistot
6. Palkkakirjanpito: Palkanlaskenta ja palkkatapahtumiatietojen käsittely
7. Pääkirjanpito: kerätään tietoja muista prosesseista, täsmäytetään ja luodaan raportointia tapahtumien pohjalta
8. Raportointiprosessi: erilaisten raporttien luominen käyttämällä kaikissa muissa prosesseissa olevaa tietoa. Se alkaa, kun muut prosessit loppuvat.
9. Arkistointi: arkistointiprosessi on tiedon säilyttämisen prosessi ja liittyy kaikkiin muihin prosesseihin (Lahti & Salminen 2014, 16–20)

Digitaalinen taloushallinto tuo tänä päivänä sen verran laajasti ratkaisuja näihin taloushallinnon prosesseihin, että jokaista sen tuomaa etua ei ole syytä lähteä avaamaan tarkasti. Alla esitetyssä kuvassa on kuitenkin pyritty havainnollistamaan yleisesti kuinka digitaalinen taloushallinto tehostaa toimintaa ja sen tuomia merkittävimpiä yksittäisiä etuja jokaisessa eri taloushallinnon osaprosessissa.

Kuva 2. Digitaalisuuden etuja taloushallinnon prosesseissa

Digitaalisen taloushallinnon edut liittyvät pitkälti automaatioon ja käytännössä kaikissa taloushallinnon prosesseissa digitaalisuus vähentää manuaalisen työn määrää. Ost- ja myyntilaskuprosesseissa helpotusta tuo merkittävästi e- eli verkkolaskut. Verkkolaskujen etuna on se, että taloushallinnon ohjelma pystyy ottamaan vastaan ja lukemaan verkkolaskun, jolloin laskun tietoja ei tarvitse syöttää manuaalisesti. Prosessin vaiheet vähenevät, kun tiedostoja ei ole pakko erikseen tallentaa tietokoneelle ja sitten lähettää tai vastaanottaa sähköpostilla. Tämä vähentää myös virheiden riskiä. Erityisesti ostolaskuprosessin automaatio on tärkeää, sillä vie taloushallinnossa usein eniten resursseja. Ostolaskuprosessin automaatiota on digitaalisessa taloushallinnossa kehitetty paljon ohjelmistorobotiikkaa ja koneoppimista hyödyntäen. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 96–98). Taloushallinnon ohjelmistossa helpoimmillaan ostolaskujen käsittely tapahtuu niin, että e-lasku vastaanotetaan ohjelmaan, se hyväksytään ja laitetaan maksuun.

Toimittajalle on voitu asettaa oletustiliointi, jolloin tiliöinnistäkään ei tarvitse huolehtia. (Similä 2019)

Matka- ja kululaskuja voidaan nopeuttaa huomattavasti sähköisellä menettelyllä. Työntekijä voi itse laatia matkalaskunsa järjestelmään, mikä poistaa henkilösidonnaisia toimenpiteitä prosessista. Erityistä helppoutta tuovat järjestelmien sisältämät matka- ja kululaskurit. Laskuriin on määritetty päivärahojen ja kilometrikorvausten enimmäismäärät, jolloin työntekijän ei tarvitse huolehtia niistä itse. Työntekijä voi skannata tai kuvata kuitenkin laskun liitteeksi, jolloin sitä ei tarvitse lähettää erikseen tilitoimistoon tai yrityksen taloushallintoon. (Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola & Siivola 2013, 46)

Maksuliikenteen ja kassanhallinnan osalta tärkeä ominaisuus digitaalisessa taloushallinnossa on pankkiyhteyden luominen. Tämä on hyödyllistä, sillä laskut voidaan maksaa suoraan järjestelmän kautta, jolloin prosessin vaiheet vähenevät ja virheiden riski pienenee. Tiliotteiden käsittely on myös digitaalisen taloushallinnon myötä helpottunut suuresti. Pankista saadaan konekielinen tiliote, jonka järjestelmä osaa lukea. Tiliotteen tiettyjen tietojen perusteella voidaan luoda maksutapahtumille oletustiliointeja ja saadaan prosessia automatisoitua. Manuaalisesti täytyy enää tiliöidä vain pieni osa tiliotteen tapahtumista. Tärkeää on myös se, että digitaalisessa taloushallinnossa voidaan kohdistaa maksutapahtumat osto- ja myyntireskontran laskuihin, jolloin ne kuittaantuvat automaattisesti maksetuiksi. (Lahti & Salminen 2014, 118–123).

Yksi merkittävä asia, johon digitaalinen taloushallinto tuo ratkaisun käyttöomaisuuskirjanpidon prosessissa, on poistot. Digitaalisessa taloushallinnossa voidaan automatisoida poistojen laskenta ja niiden kirjaus pääkirjanpitoon. Näin ollen kaikki tapahtuu vaivattomasti ilman turhaa manuaalista työtä. Myös kaikki käyttöomaisuuden ostoon ja myyntiin liittyvä voidaan automatisoida kuten muukin osto ja myynti. Käytössä voi olla käyttöomaisuusrekisteri, joka pystytään linkittämään ostoihin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 140–143)

Palkanlaskennan ja palkkakirjanpidon osalta digitaalinen taloushallinto luo useita mahdollisuuksia. Ensinnäkin palkat on helppo laskea digitaalisilla järjestelmillä, mutta lisäksi tässäkin prosessin automaatiot tuovat lisätehokkuutta. Mikäli järjestelmässä on tuntikirjaus, voi se laskea palkat niiden perusteella automaattisesti. Palkkaperusteet voidaan syöttää järjestelmään, jolloin se osaa käyttää tietoa automaattisesti (Kuokkanen 11.11.2018). Palkat voidaan laittaa maksuun suoraan ohjelmasta. Kun palkanlaskenta

löytyy kirjanpidon kanssa samasta ohjelmasta, on myös helppo pureutua suoraan tuloslaskelmalta henkilöstökuluihin ja nähdä mistä luvut muodostuvat (Helanto ym. 2013).

Digitaalisen taloushallinnon edut pääkirjanpidossa tulevat muun muassa automatisoiduista tositteista ja täsmäytystyökaluista. Jaksotustositteet ja jaksotuskirjaukset voidaan kirjanpito-ohjelmassa automatisoida. Esimerkiksi 12 kuukauden jaksotuksesta ei tarvitse tehdä manuaalisesti 12 kirjausta, vaan ohjelma tekee ne automaattisesti jaksotustyökalun avulla. Kirjanpitoon voidaan lisäksi muun muassa lukea sisään tositerivejä Excelistä ja sähköinen järjestelmä pystyy myös uudelleenarvostamaan valuuttamääräiset erät automaattisesti. Digitaalisiin taloushallinnon järjestelmiin on kehitetty lukuisia täsmäytukseen liittyviä työkaluja. Yksi tyypillinen täsmäytystyökalu on välitilit tai selvittelytilit. Välitilit ovat tilejä, joille tietyt tapahtumat kirjautuvat automaattisesti. Näiden tilien saldon on tarkoitus täsmäytyksen jälkeen olla nolla. Näin virheet ovat helposti löydettävissä. Toinen täsmäytyskeino sähköisissä järjestelmissä on verrata osakirjanpitoja niitä vastaaviin pääkirjanpidon tileihin. Saldoja on helppo verrata, kun data on digitaalisessa muodossa. Järjestelmiin on kehitetty erilaisia työkaluja, joilla täsmäämättömyyden syy on helpompi löytää. (Lahti & Salminen 2014, 159–164).

Raportointiin liittyvä digitaalisen taloushallinnon tuoma etu liittyy tietojen prosessoinnin nopeutumiseen ja tietojen käsittelyajan lyhenemiseen (Lahti & Salminen 2014, 175). Taloushallinnon ohjelmista voidaan hakea raportteja muiden osaprosessien perusteella ja ohjelma luo raportit vain muutamalla klikkauksella. Ohjelmissa on lähtökohtaisesti raporttimallit tallennettuna valmiina, joten ulkoisen raportoinnin raportit voidaan luoda helposti halutulla tavalla. Sisäisessä raportoinnissa merkittävä hyöty on niin sanottu dimensiointi. Kirjanpidon tapahtumille voidaan syöttää dimensio, joka voi olla esimerkiksi projekti tai asiakas. Tämä tapahtuma kohdistetaan silloin syötettyyn dimensioon. Tämän ansiosta voidaan helposti luoda raportteja esimerkiksi asiakaskohtaisesta myynnistä tai projektiin liittyvistä kustannuksista (Lahti & Salminen 2014, 174–178). Raporttien automaattisen luonnin lisäksi digitaalisessa taloushallinnossa on olennaista, että raportit voidaan parhaimmillaan saada reaaliaikaisesti. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 186)

Tieto on lopulta arkistoitava vähintään lain vaatiman ajan ja sen vaatimalla tavalla. Sähköinen arkistointi on huomattavasti tehokkaampaa kuin paperinen. Tieto on helposti löydettävissä eikä arkistointi vie juuri ollenkaan fyysistä tilaa, kun vertaa perinteiseen paperiseen mappiarkistointiin. Tietojen hakeminen on nopeaa ja arkistoon pääsee käsiksi

riippumatta ajasta ja paikasta. Sähköisen arkistoinnin tiedot ovat myös hyödynnettävissä erinäisiä raportointitarpeita varten. (Lahti & Salminen 2014, 200)

Digitaalisuus tuo etuja jokaiseen taloushallinnon prosessiin. Se tehostaa ja nopeuttaa prosesseja monella tapaa ja luo hyvin erilaisen tavan hoitaa taloushallintoa verrattuna perinteiseen kirjanpitoon. Uusia ratkaisuja on tullut lisää viime vuosina paljon ja odotettavissa on myös paljon uusia ratkaisuja tulevaisuudessa alati kehittyvän tekoälyn ja robotiikan myötä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 51)

4 Kehitysprojekti taloushallinnossa

Projektimaisesti organisoitu toiminta on lisääntynyt eri aloilla, mistä syystä hyvälle projektinhallinnalle on tullut tarve useissa yrityksissä. Projektitoiminnan tarkoituksena on kehittää toimintaa kohti strategisia tavoitteita. Projekteilla on siis tarkoitus esimerkiksi alentaa kustannuksia, varmistaa laatua, kehittää uusia tuotteita ja palveluita sekä luonnollisesti parantaa kannattavuutta. Useimmiten projekti käynnistetään, koska sen tuotokselle on tarve. On kuitenkin mahdollista, että syynä on markkinoilla tunnistettu mahdollisuus, tavoiteltu muutos tai jokin toimintaa uhkaava asia. Projekteja on lukuisia erilaisia ja tässä luvussa keskitytään projektin yleisen kuvaamisen lisäksi taloushallinnon kehitysprojektiin (Mäntyneva 2016, 9–12).

Projektinhallintaa on syytä tarkastella syvemmin, kun lähdetään kehittämään taloushallinnon ohjelmistoa. Jos projekti halutaan toteuttaa onnistuneesti, on siihen syytä panostaa ja suunnitella se hyvin. Mikäli tilitoimisto aloittaa oman taloushallinnon ohjelmiston kehitysprojektin, on tärkeää ymmärtää kaikki projektin vaiheet, jotta vältetään mahdollisimman hyvin projektin keskeytyksiltä tai muilta vastoinkäymisiltä.

4.1 Projektin vaiheet

Projektin kokonaiskuvaa auttaa hahmottamaan sen elinkaaren tarkasteleminen. Projekti koostuu useasta eri vaiheesta, jotka voidaan määrittää eri tavoin riippuen projektin luonteesta. Käytännössä projekti aloitetaan suunnittelulla. Tärkeää on aluksi kartoittaa nykytilanne, jota analysoimalla voidaan löytää tärkeimmät kehityskohteet. Se auttaa myös asettamaan tavoitteita kehitykselle ja arvioimaan kehitykseen liittyvien investointien kannattavuutta (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 251–253). Nykytilanteen kartoitus on ikään kuin valmistelua varsinaiseen suunnitteluun ja auttaa näkemään syyt sille, miksi jotain yrityksen osa-aluetta on syytä lähteä kehittämään. Nykytila-analyysi antaa siis tarvittavan tiedon kehityskohteiden tunnistamiselle. Kehityskohteita voi olla niin prosesseissa, järjestelmissä kuin organisoinnissakin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 252–253). Oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämisen kannalta tilitoimistossa voidaan esimerkiksi miettiä, mitkä ovat yrityksen resurssit, löytyykö työntekijöiltä kiinnostusta lähteä mukaan projektiin tai mikä ylipäättään on suunta, johon tilitoimisto haluaa kehittyä.

Kuva 3. Projektin vaiheet (Mäntyneva 2016 mukaan)

Kun nykytilan analyysillä on löydetty, kehittämiskohteet on aika ruveta suunnittelemaan kehitysohjelmia. Taloushallinnon liiketoimintalähtöinen kehittäminen lähtee yrityksen strategiasta ja sen kehitystavoitteista, jotka antavat pohjan tavoitetilan suunnittelulle (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 254). Suunnitteluvaiheessa projekti suunnitellaan riittävällä tarkkuudella. Suunnittelussa määritetään mitkä ovat projektin tavoitteet, miten laaja projekti on ja miten kattava projekti on (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255–257). Tavoitetilaa suunniteltaessa voidaan määrittää esimerkiksi minkälainen ohjelmisto tilitoimistossa halutaan kehittää, halutaanko ohjelmistolla lähteä kilpailemaan suurien ohjelmistotalojen kanssa vai halutaanko sitä tarjota lähtökohtaisesti omille asiakkaille.

Kun tavoitteet ovat selvillä, niistä johdetaan tarvittavat toimet tavoitteiden saavuttamiseksi. Näille toimille täytyy seuraavaksi kohdentaa projektin toteutumisen kannalta vaadittavat resurssit. Organisaatioista löytyy harvoin kaikkea osaamista, jota projekti vaatii. Tästä syystä on arvioitava mihin yrityksen omat resurssit riittävät ja tämän jälkeen tai sen ohella tehtävä kartoitus projektissa käytettävistä ulkopuolisista palveluista ja teknologioista. Näiden roolin suunnittelu täytyy myös huomioida. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255–257). Tilitoimistossa ohjelmisto-osaamista voi todennäköisesti joutua etsimään yrityksen ulkopuolelta ja on syytä pohtia, kuinka tilitoimiston työntekijöiden panos yhdistetään ulkopuolisiin resursseihin. On tärkeää huomata, että ohjelmistokehittäjällä olisi myös ymmärrystä taloushallinnon prosesseista. Resurssien ja tavoitteiden lisäksi suunnitteluvaiheessa olennaista on myös suunnitella kustannukset ja aikataulu sekä pyrkiä tunnistamaan projektiin liittyvät riskit (Mäntyneva 2016, 16).

Suunnitteluvaiheen jälkeen päästään toteutusvaiheeseen ja käynnistämään projekti. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ruvetaan toteuttamaan projektisuunnitelmassa kuvattu projekti. Toteuttaminen on projektisuunnitelman seuraamista, mutta todellisuudessa projekti voi muuttua paljonkin sen edetessä. Aikatauluissa tai budjetissa ei välttämättä pysyt, mutta se ei tarkoita projektin epäonnistumista. Projektia toteuttaessa onkin syytä hyväksyä, että suunnitelma voi muuttua projektin edetessä (Visma 2019).

Toteuttamisvaiheessa olennaista on tunnistaa projektin etenemistä haittaavat ongelmat, jotta niihin voidaan reagoida mahdollisimman nopeasti (Mäntyneva 2016, 94). Näitä voi olla esimerkiksi tilitoimiston muiden kiireiden viemä aika ohjelmistoprojektilta tai työntekijöiden hankaluus omaksua uusia työtehtäviä. Käytännössä ongelmia voi ilmetä kuitenkin missä tahansa projektin osa-alueessa.

Kun projekti on saatu toteutettua, tulee eteen projektin päättäminen (Mäntyneva 2016, 15). Taloushallinnon kehitysprojektin päättämiseen liittyy muodollinen päätös sekä arviointi alkuperäisten tavoitteiden toteutumisesta. Päättäessä projektia tulee kerätä projektissa kertynyt oppi ja kokemukset, jotta niitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa uusissa projekteissa. Olennaista on myös kerätä tiedot jatkokehityskohteista, joita on voinut ilmetä projektin toteutuksen aikana. Lopussa siis tehdään arvio projektin onnistumisesta. Projekti voidaan todeta onnistuneeksi, mikäli toimintaa on todella saatu muutettua ja uusiin menetelmiin ollaan tyytyväisiä (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 259–260). Taloushallinnon ohjelmiston kohdalla tämä tarkoittaa toimivaa ohjelmistoa, johon asiakkaat sekä tilitoimisto ovat tyytyväisiä ja josta saatavat hyödyt ovat tavoitteiden mukaisia.

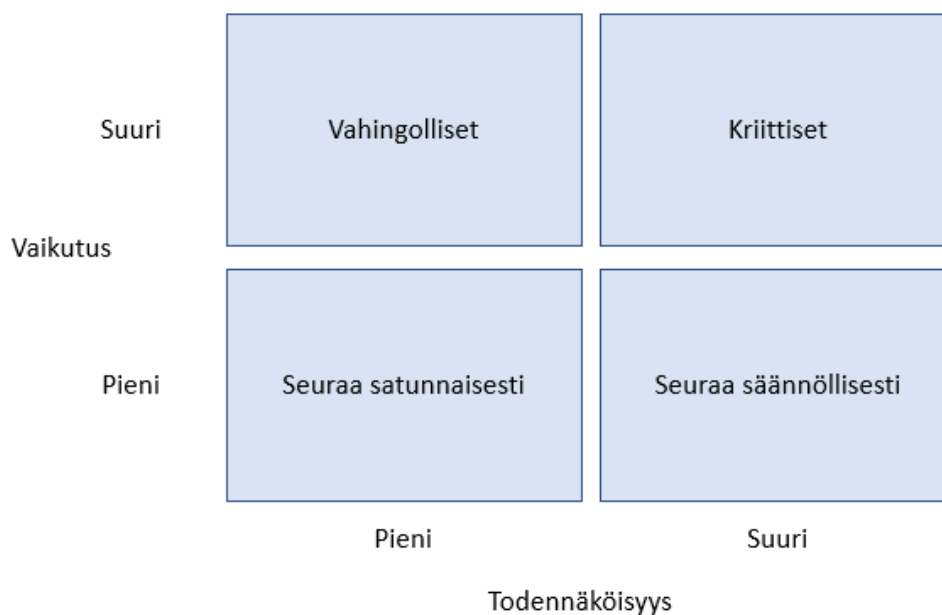
4.2 Projektin riskienhallinta

Projektinhallintaan liittyy oleellisesti myös riskienhallinta. Taloushallinnon ohjelmiston kehitysprojektiin, kuten kaikkiin projekteihin, liittyy taloudellisia ja muihin tekijöihin liittyviä riskejä, jotka on syytä tunnistaa projektiin lähtiessä. Kun riskeistä on tehty analyysi, on niihin helpompi varautua tai jopa välttää niitä. Riskit voivat liittyä jokaiseen projektin osa-alueeseen kuten esimerkiksi rahoitukseen, tavoitteisiin tai aikatauluun. Riskien tunnistaminen on olennaista, jotta saadaan turvattua projektin häiriötön eteneminen ja projekti toteutumaan menestyksellisesti. Riskeihin liian syvällinen pureutuminen voi kuitenkin hankaloittaa projektia, mikäli se esimerkiksi lisää kohtuuttomasti hallinnollista työtä (Mäntyneva 2016, 131–133). Riskienhallinnan kannalta on syytä tehdä seuraavat toimenpiteet:

1. Lista projektiin liittyvistä riskeistä
2. Arvio riskin todennäköisyydestä ja sen haitallisesta vaikutuksesta
3. Riskin toteutumisen estäminen tai todennäköisyyden vähentäminen
4. Varautumissuunnitelma

5. Varautumissuunnitelman aloitusajankohdan päättäminen riskin uhatessa toteutua (Mäntyneva 2016, 133)

Kun riskit on tunnistettu, on niitä syytä lähteä analysoimaan. Riskejä analysoimalla pyritään selvittämään niiden vaikutus aikatauluun, työmääriin, kustannuksiin ja lopputuloksen laatuun. Lista projektiin liittyvistä riskeistä voi olla hyvinkin pitkä, mistä syystä on hyvä yrittää hahmottaa riskien laajuus ja vakavuus. (Mäntyneva 2016, 135–137)

Kuva 4. Riskin todennäköisyys ja vaikutus (mukaillen Mäntyneva 2016, 137)

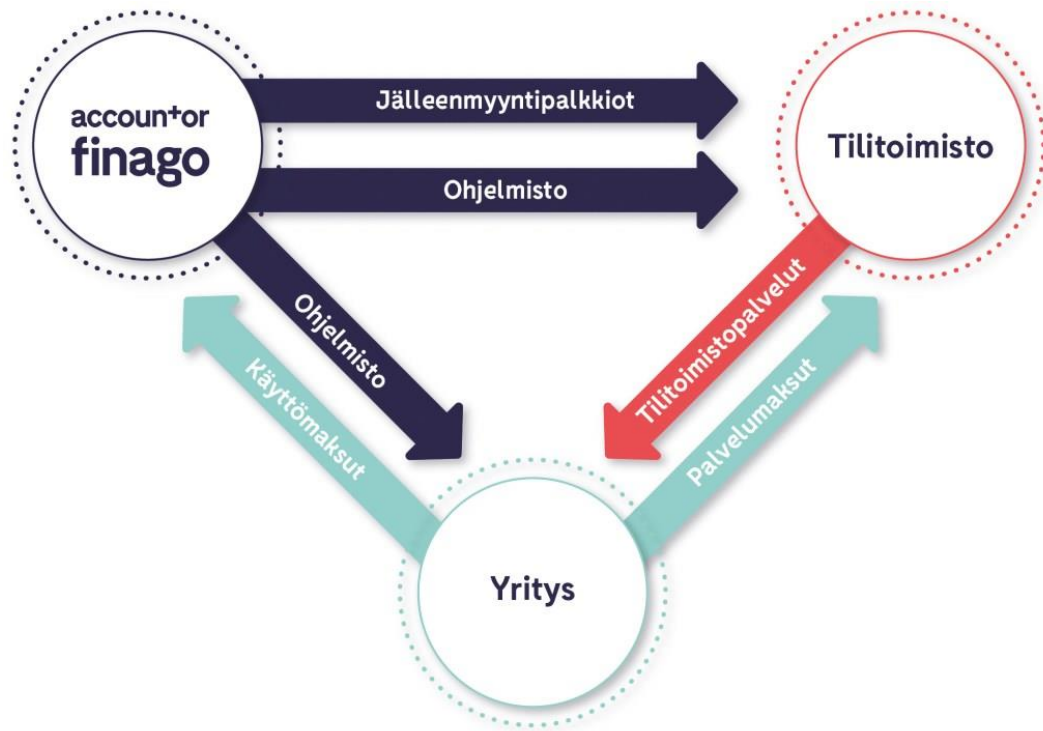
Yksi tapa analysoida riskejä on tehdä nelikenttämalli, jossa riskit jaotellaan vaikutuksen ja todennäköisyyden mukaan. Tällä tavoin saadaan hahmotettua, kuinka kunkin riskin suhteen tulee toimia. Mikäli sekä vaikutus että todennäköisyys ovat pieniä, tulisi riskintoteutumista seurata satunnaisesti. Mikäli taas vaikutus on pieni, mutta todennäköisyys on suuri, tulisi riskin toteutumista seurata jo säännöllisesti. Suuren vaikutuksen riskit taas jaetaan vahingollisiin (todennäköisyys pieni) ja kriittisiin (todennäköisyys suuri). Kriittiset ja vahingolliset riskit vaativat jo syvällisempää pureutumista, sillä niiden toteutuminen voi olla liiketoiminnan kannalta erityisen haitallista. Näiden osalta myös varautumissuunnitelman tulisi olla mahdollisimman hyvin laadittu. (Mäntyneva 2016, 137). Taloushallinnon ohjelmiston kehityksessä pieni riski voisi olla esimerkiksi etenemistä haittaavat sairauspoissaolot ja vahingollinen riski puolestaan

ohjelmistokehittäjän vetäytyminen projektista. Olennaista on pystyä varautumaan näihin niiden vaatimalla vakavuudella.

5 Tilitoimisto X Oy

Tilitoimisto X Oy on Helsingissä toimiva tilitoimisto, joka on perustettu vuonna 1986. Yritys on pk-yritys, joka yhtiömuotona on osakeyhtiö. Tänä päivänä yrityksen palvelussa toimii 13 henkilöä, johon lukeutuu kirjanpitäjiä sekä muita taloushallinnon asiantuntijoita. Yrityksen työntekijöillä on vankka kokemus taloushallinnon alasta, ja osa heistä on toiminut taloushallinnon tehtävissä kymmeniä vuosia. Tilitoimisto X Oy:lla on ollut ennen oman kirjanpito-ohjelman kehittämistä tarjolla asiakkailleen kaksi pääasiallista tapaa hoitaa taloushallinnon palvelut. Näistä ensimmäinen on Atsoft Oy:n Asteri-kirjanpito-ohjelma. Asteri kirjanpito-ohjelmalla toteutettu taloushallinto on osittain sähköinen. Käytännössä kirjanpidon aineisto toimitetaan paperisessa muodossa ja kirjanpito tehdään sen perusteella tietokoneella. Ohjelmassa on kuitenkin tiettyjä sähköisen taloushallinnon tärkeitä ominaisuuksia kuten konekielisten tiliotteiden lukeminen ja raportit sähköisessä muodossa.

Kokonaan sähköistä taloushallintoa Tilitoimisto X Oy on alkanut tarjota asiakkailleen jo yli kymmenen vuotta sitten. Tässä toimintamallissa tilitoimisto tekee yhteistyötä Accountor Finagon kanssa. Tilitoimisto X Oy tarjoaa asiakkailleen Accountor Finagon Procountor-ohjelmalla toteutettua kirjanpitoa ja laskuttaa asiakkailtaan kirjanpito- sekä muusta taloushallinnon työstä tunti- tai kuukausiveloituksella. Accountor Finago puolestaan laskuttaa oman hinnoittelunsa mukaisesti asiakasyritystä. Procountorin avulla Tilitoimisto X oy on pystynyt tarjoamaan asiakkailleen kaikki sähköisen taloushallinnon tarjoamat edut.

Kuva 5. Procountorin palvelumalli (Finago 2021b)

Kolmas malli on oma taloushallinnon ohjelma. Tilitoimisto X Oy:n ohjelmistolla on historiaa jo kymmenen vuotta ja sen ensimmäiset versiot on tehty vuonna 2010 erään Tilitoimisto X Oy:n asiakkaan toimesta. Tilitoimisto X Oy:ssä oma ohjelma lähti liikkeelle vasta hiljattain, kun alkuvuodesta 2020 aloitettiin asiakkaan kanssa keskustelut ohjelman mahdollisesta kehittämisestä tilitoimistolle sopivaan moniyrityskäyttöön. Keskustelujen lopputuloksena huhtikuussa 2020 tehtiin lopullinen päätös sekä sopimus ohjelmiston tilaamisesta Tilitoimisto X Oy:lle. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2021)

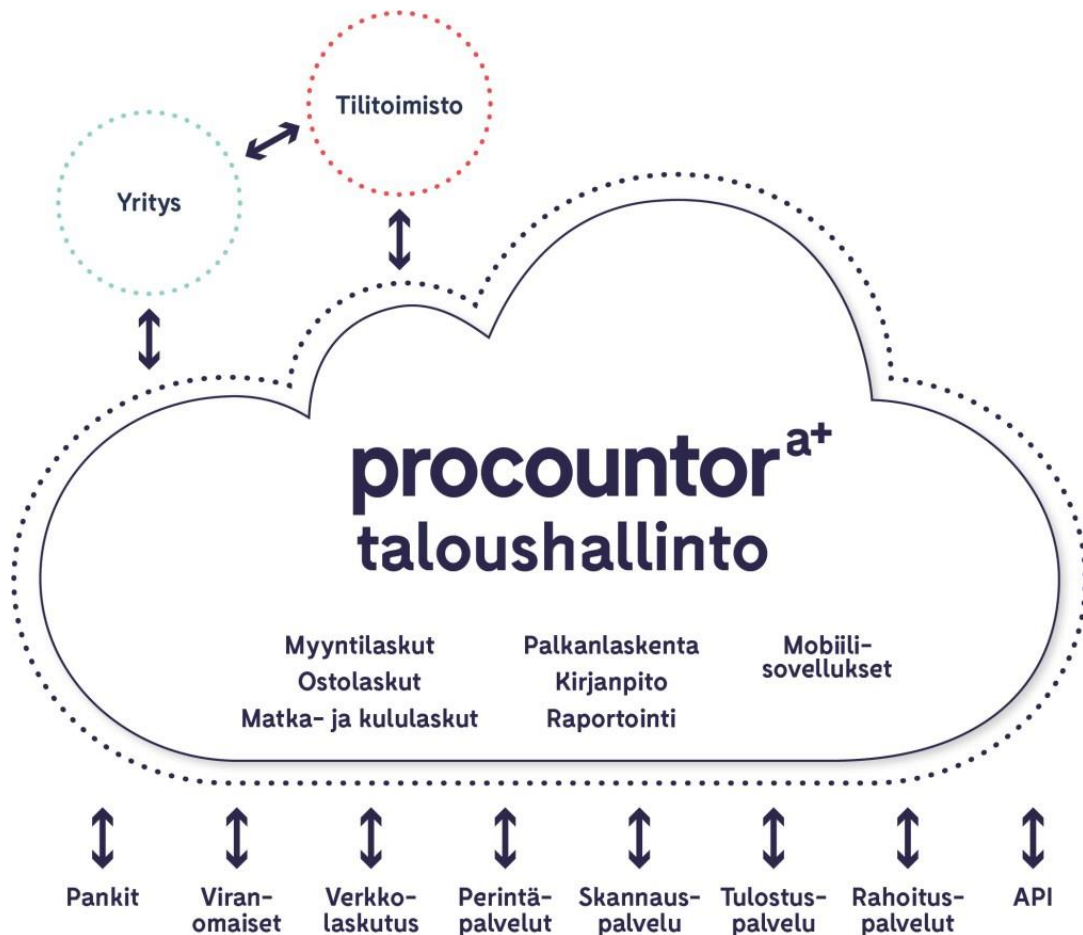
Ajatuksen oman kirjanpito-ohjelman kehittämisestä laukaisi useampi syy. Ensinnäkin Tilitoimisto X Oy:n johto kertoi tajunneensa, että taloushallinnon ohjelmistot laskuttavat kirjanpitoasiakkailta merkittävän summan rahaa, johon myös tilitoimistolla olisi mahdollisuus päästä käsiksi. Toiseksi syyksi johto kertoi, että perinteisen kirjanpidon tehtävien korvaavan automaation myötä taloushallinnon ohjelmistojen merkitys kasvaa. He kokivat, että oman ohjelmiston kehittäminen olisi tapa päästä tähän kehitykseen mukaan. Lisäksi koettiin, että monet nykyiset ohjelmistot ovat hyvin monimutkaisia ja kalliita eivätkä välttämättä palvele pienimpiä yrityksiä, joilla on rajalliset resurssit. Tilitoimisto X Oy:ssä haluttiin lähteä kehittämään edullista ja helppokäyttöistä ratkaisua juuri pienille yrityksille. (Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020)

5.1 Procountor

Procountor on Accountor Finagon tarjoama taloushallinnon ohjelmisto ja on yksi suomen johtavista taloushallinnon ohjelmistoista. Accountor Finago on osa Accountor Groupia, joka on yksi merkittävimmistä taloushallintoon keskittyneistä yrityksistä Suomessa. Accountor on omien sanojensa mukaan keskittynyt rahoitus- ja HR-palveluiden ohjelmisto- sekä ulkoistusratkaisuihin. Accountor palvelee kansainvälisesti Suomen lisäksi kuudessa eri maassa ja vuonna 2019 konsernin liikevaihto oli n. 245 miljoonaa euroa. (Finago 2021a)

Accountor Finagon Procountor-ohjelmistolla on historiaa jo 20 vuotta ja on sinä aikana kehittynyt suuresti. Accountor Finagon ohjelmistoja käyttää tänä päivänä yli 2500 tilitoimistoa ja jopa yli 120 000 yritystä. Accountor Finagolla on toimintaa Suomen lisäksi toimintaa Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. (Finago 2021a) Taloushallintoliiton vuonna 2019 teettämän kyselyn mukaan Procountorilla olisi kolmanneksi suurin markkinaosuus Tikonin ja Visma Fivaldin jälkeen Suomessa. Tikon on myös Accountor Finagon tarjoama ohjelmisto ja sen elinkaaren loppua on suunniteltu vuodelle 2021, mikä tulee oletettavasti lisäämään muiden ja mahdollisesti myös Procountorin markkinaosuutta. (Lyytinen 2020)

Procountor on hyvin monipuolinen taloushallinnon ohjelmisto ja siihen on pyritty sisällyttämään kaikki taloushallinnon prosessit. Procountor toimii pilvipalveluna verkossa ja lisäksi Procountorilla on yrittäjien hallinnollista työtä helpottava puhelinsovellus. Procountorin ominaisuuksiin kuuluu taloushallinnon osalta laskutus, kirjanpito, ostolaskut, palkanlaskenta, matka- ja kululaskut, pankkiyhteydet, rekisterit, viranomaisilmoitukset, arkistointi ja tilintarkastus (Finago 2021b). Procountor tarjoaa lisäksi myös lisäpalveluita, joita ovat esimerkiksi erinäiset laskutustavat, sähköinen allekirjoittaminen ja varastohallinta (Finago 2021d).

Kuva 6. Procountorin taloushallinnon ominaisuudet (Finago 2021b)

5.2 Tilitoimisto X Oy:n oma ohjelma

Tilitoimisto X Oy:n ohjelma on pilvipalveluna toimiva kehitteillä oleva taloushallinnon ohjelma. Ohjelma on otettu testikäyttöön Tilitoimisto X Oy:ssä syksyn 2020 aikana. Ohjelma on lähtökohtaisesti suunniteltu pienille osakeyhtiöille, yksityisille elinkeinon harjoittajille ja alle kymmenen asunnon asunto-osakeyhtiöille. Ohjelman avulla voidaan hoitaa yrityksen ulkoisen laskennan pakollisia toimenpiteitä kirjanpitoon, laskutukseen ja viranomaisilmoituksiin liittyen. Ohjelman tarkoituksena on tuoda aluksi helppokäyttöinen ja edullinen vaihtoehto Tilitoimisto X Oy:n kirjanpitoasiakkaille ja myöhemmin myös muille kohderyhmille. (Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020)

Ohjelma on otettu alkuun käyttöön muutamalla pienellä yrityksellä. Pääasiassa ohjelmaa tulee käyttämään Tilitoimisto X Oy itse asiakkaiden kirjanpidon hoitamiseen, mutta riippuen sopimuksesta myös asiakas itse voi hoitaa esimerkiksi laskutukseen liittyvät toimenpiteet. Ensimmäisenä vuonna ohjelma tullaan tarjoamaan asiakkaille ilmaiseksi,

jotta saadaan kokemusta sen käytöstä ja toimivuudesta. Ohjelma on siis vielä alkutekijöissään ja sitä tullaan kehittämään jatkuvasti.

Vaikka ohjelma on vasta tiensä alussa, on Tilitoimisto X Oy:llä kuva siitä, mihin suuntaan projektia tullaan tulevaisuudessa kehittämään. Visiona on luoda tuote, joka tulevaisuudessa myydään isolle ohjelmistotalolle. Tähän on kuitenkin vielä matkaa. Kuten sanottu, ohjelmaa tullaan alkuun tarjoamaan olemassa oleville asiakkaille, mutta tulevaisuudessa, kun tuotetta lähdetään myymään, kohderyhmänä tulee olemaan myös toiset tilitoimistot. (Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020)

Ohjelman toiminnoista ja käytöstä on pyritty tekemään yksinkertaista eikä se sisällä läheskään kaikkia ominaisuuksia, mitä kehittyneimmissä taloushallinnon ohjelmistoissa on. Käytännössä taloushallinnon osiot ohjelmassa ovat ostolasku-, myyntilasku- ja kirjanpito-osio. Lisäksi ohjelmassa on luonnollisesti mahdollisuus asettaa yrityksen asetukset sekä tiedot. Ohjelmassa on erikseen myös ylläpidolle osio, josta pääsee hallinnoimaan käyttäjiä, yrityksiä ja ohjelman yleisiä asetuksia. Koska ohjelma on suunnattu osaksi asunto-osakeyhtiöille, on siihen tehty erikseen osio vastikkeiden laskemista ja kirjaamista varten.

Ohjelman laskutusosio pitää sisällään olennaisimmat myyntireskontran toiminnot. Olennaisin toiminto on myyntilaskujen luonti, mutta lisäksi osiossa voi lisätä asiakkaita asiakasrekisteriin, määrittää tuotteille tai palveluille asiakaskohtaisia hintoja ja luoda myynnin raportteja. Myyntilaskun luominen lähtee siitä, että asiakkaan tiedot lisätään asiakasrekisteriin. Tämän jälkeen laskun voi luoda asiakkaalle. Ohjelmassa tulee määrittää myynnin tili asetuksissa ja myyntilasku kirjautuu tälle tilille. Myyntilaskun kirjauksen jälkeen laskun voi lähettää verkkolaskuna, mutta ohjelma myös luo laskusta pdf-tiedoston sähköpostia tai perinteistä postia varten. Lisäksi ohjelmassa voi luoda laskut automaattisesti tuntikirjauksen perusteella. Ohjelmaa lisää tällöin laskulle kaikki tiedot ohjelmaan ennalta määritettyjen asetusten perusteella.

Ostolaskuosio taas koostuu ostolaskujen luonnista ja toimittajarekisteristä. Kuten myyntilaskuissa täytyy luoda asiakas ennen laskun luomista, täytyy ostolaskuissa luoda toimittaja ennen laskun luomista. Ostolaskun voi luoda joko manuaalisesti sähköpostitse tai postitse saapuneen laskun perusteella tai yksinkertaisesti hakemalla verkkolaskut, mikäli toimittaja lähettää ne verkkolaskuina. Ostolasku on myös mahdollista luoda järjestelmään viivakoodin avulla lisäämällä laskun viivakoodin numero. Ohjelmassa voi

luoda pankkiyhteyden yrityksen pankkiin, jolloin myös laskujen maksu onnistuu ohjelmasta käsin.

Ohjelman kirjanpito-osiossa kirjataan tilitapahtumat, tehdään arvonlisäveroilmoitukset ja tehdään tilinpäätöksen toimenpiteet. Myös muistiotositteiden laatiminen tapahtuu tässä osiossa. Näiden toimintojen lisäksi kirjanpito-osioista voidaan hakea kirjanpidon raportit (tulos, tase, pääkirja ja päiväkirja) ja tehdä tilinpäätöksen toimenpiteet. Tilinpäätöksen osalta on mahdollisuus tehdä poisto- ja verolaskelmat, hakea tilinpäätöksen raportit ja ladata tilikauden kuitit.

Ohjelma on melko perinteinen taloushallinnon ohjelma. Sen avulla voidaan tehdä yksinkertaiset taloushallinnon toimenpiteet vaivattomasti eikä se sisällä mitään ylimääräisiä toimintoja. Kaikki pakollinen kirjanpitoon liittyvä saadaan ohjelmalla kuitenkin tehtyä.

5.3 Ohjelma X vs Procountor

Taulukko 1. Ohjelma X:n ja Procountorin taloushallinnon prosessit (Finago 2021b)

	Ohjelma X	Procountor
Laskutus	Kyllä	Kyllä
Ostolaskut	Kyllä	Kyllä
Matka- ja kululaskut	Ei	Kyllä
Palkanlaskenta	Ei	Kyllä
Kirjanpito	Kyllä	Kyllä

Taulukko 1 esittää Procountorin ja Ohjelma X:n vertailun sähköisen taloushallinnon perusprosessien suhteen. Taulukosta nähdään, että jo tässä kohtaa ohjelmat eroavat toisistaan jonkin verran. Ohjelma X:ssä ei ole erillistä palkanlaskenta- tai matka- ja kululaskuosiota. Procountorissa ne sen sijaan ovat olennaisia osia. Ohjelma X:n on tosin suunnitteilla yhteistyö erillisen palvelun kanssa sähköisen palkanlaskennan hoitamiseksi. Procountor antaa mahdollisuuden hoitaa pitkälti kaikki taloushallinnon prosessit sähköisesti, kun taas Ohjelma X:ssä prosesseja on vielä rajallisesti. (Finago 2021b)

Taulukko 2. Ohjelma X:n ja Procountorin toimintojen vertailu (Finago 2021b, Procountor 2021)

	Ohjelma X	Procountor
E-laskut	Kyllä	Kyllä
Oletustiliöinnit	Kyllä	Kyllä
Pankkiyhteydet	Kyllä	Kyllä
Täsmäytystyökalut	Ei	Kyllä
Graafiset raportit	Ei	Kyllä
Palkanlaskenta	Ei	Kyllä
Matka ja kululaskurit	Ei	Kyllä
ALV-ilmoitus	Kyllä	Kyllä
Muut viranomaisilmoitukset	Ei	Kyllä
Sähköiset tositteet	Kyllä	Kyllä
Monipuoliset integraatiot	Ei	Kyllä

Taulukossa 2 nähdään vertailu Procountorin ja Tilitoimisto X Oy:n ohjelman välillä. Taulukkoon on pyritty poimimaan keskeisimpiä sähköisen taloushallinnon toimintoja. Molemmista löytyy kaikki perinteisimmät sähköisen taloushallinnon toiminnot kuten e-laskut, oletustiliöinnit, pankkiyhteydet, sähköinen ALV-ilmoitus ja sähköiset tositteet. Procountorissa on kuitenkin paljon ominaisuuksia, joita ei Ohjelma X:ssä ole. Ensinnäkin Procountorissa on useita täsmäytystyökaluja, jotka helpottavat kirjanpitäjän työtä auttamalla kirjanpidon virheiden löytämisessä (Procountor 2021). Raportoinnin suhteen Procountor on kehittyneempi siinä mielessä, että sen avulla voi voidaan ensinnäkin luoda laajemmin raportteja, mutta sillä voidaan myös laatia graafisia raportteja. Ohjelma X:n raportointi rajoittuu tulokseen, taseeseen, pääkirjaan ja päiväkirjaan valitulta ajanjaksolta. Viranomaisilmoituksista Ohjelma X:stä löytyy ainoastaan ALV-ilmoitus, kun taas Procountorilla voi tehdä useita eri ilmoituksia sähköisesti. Procountorilla voi tehdä esimerkiksi ilmoituksen oma-aloitteisista veroista, palkkoihin ja eläkevakuutuksiin liittyvät ilmoitukset sekä se sisältää tiettyjä verohallinnon lomakkeita (Finago 2021a). Ilmoitukset voidaan Procountorissa suoraan ohjelmasta, sillä yksi sen olennainen toiminto on integraatiot toisten ohjelmien kanssa. Procountorilla on API rajapinta, joka antaa mahdollisuuden liittää Procountor toisiin ohjelmistoihin, mikä mahdollistaa reaaliaikaisen tiedon kulun useamman ohjelmiston välillä. (Finago 2021b)

Syvemmin ohjelmistoihin pureutumalla saadaan vielä tarkempaa tietoa siitä, millä tavalla ne eroavat toisistaan. Procountorin sivupalkista voidaan klikata 142:een eri toimintoon kunta tilitoimisto X Oy:n sivupalkissa on vain 41 mahdollista valintaa. Procountor sisältää siis yli kolminkertaisen määrän valintoja (Procountor 2021). Procountorissa näistä toiminnoista yli 30 on erilaisia raportteja, kun taas Ohjelma X:ssä raportteja on 7. Ohjelma X:ssä raportteina on kaksi tuntikirjausraporttia, kaksi myynnin raporttia ja perinteiset kirjanpidon raportit (tulos ja tase, pääkirja ja päiväkirja). Procountorissa moni raportti toki liittyy palkanlaskentaan sekä kululaskuihin, joita Ohjelma X:stä ei löydy (Procountor 2021).

Procountor on tällä hetkellä huomattavasti kehittyneempi ohjelmisto kuin Yrityspalvelu X Oy:ssä kehitteillä oleva. Tämä ei liene yllättävää, sillä Ohjelma X:n kehittäminen kaupalliseen tarkoitukseen on aloitettu vasta vuoden sisään, kun taas Procountorilla on historiaa jo 20 vuotta. Lisäksi Ohjelma X:n tarkoituksenakin on olla yksinkertainen. Tilitoimisto X Oy:ssä koettiin, että nykyiset taloushallinnon ohjelmistot ovat usein turhan monimutkaisia pienille yrittäjille, ja Ohjelma X:llä halutaan tuoda ratkaisu tähän ongelmaan (Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020).

6 Tutkimus

6.1 Kyselytutkimus

Osana tutkimusta tehtiin kysely, jonka tarkoituksena oli selvittää yrittäjien ajatuksia heidän käytössään olevasta kirjanpito-ohjelmistosta sekä siitä, että tilitoimisto tarjoaisi omaa kirjanpito-ohjelmaa. Kysely toteutettiin verkossa toimivan Webropol-palvelun avulla. Kysely jaettiin sosiaalisessa mediassa Facebookissa useammassa yrittäjiä sisältävässä ryhmässä. Kyselyä varten toivottiin, että vastaaja olisi töissä yrityksessä, joka käyttää tilitoimistopalveluja ja jolla on taloushallinnon ohjelma yhteiskäytössä tilitoimistonsa kanssa. Vastaajia ei ollut helppo löytää ja tämän vuoksi lopullinen vastaajamäärä jäi pieneksi. Kyselyn neljässä ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin yleisiä tietoja vastaajasta ja vastaajan yrityksestä. Seuraavat kolme kysymystä olivat kysymyksiä käytössä olevasta taloushallinnon ohjelmasta. Tämän jälkeen viisi kysymystä koski tilitoimiston oman kirjanpito-ohjelman tarjoamista ja lopuksi kyselyssä oli vapaa kenttä lisäajatuksille tai lisätiedoille, joita vastaaja mahdollisesti halusi antaa kyselyyn liittyen. Kyselyyn vastasi 9 henkilöä. Koska vastaajien määrä oli vähäinen, vastausten tulokset kerrotaan määrällisesti eikä prosentuaalisesti, sillä se antaa mahdollisesti selkeämmän kuvan tuloksista. Pienen vastaajamäärän vuoksi tuloksista ei myöskään voida tehdä suoria johtopäätöksiä. Kyselytutkimuksesta on kuitenkin saanut ajatuksia ihmisten mahdollisista näkemyksistä kyselyn aiheeseen liittyen.

Ensimmäisenä kyselyssä kysyttiin vastaajan yrityksen yhtiömuotoa. Vastaajista 3 oli yksityisiä elinkeinon harjoittajia, 4:n yhtiömuotona oli osakeyhtiö ja 1 oli aatteellisesta yhdistyksestä. Seuraavana kysyttiin vastaajan päättävästä asemasta yrityksen taloushallinnossa ja kaikki (9) kyselyyn vastanneet olivat päättävässä asemassa yrityksen taloushallinnossa. 8 vastaajista työskenteli mikroyrityksessä (1–9 työntekijää) ja 1 keskisuuressa yrityksessä. Viimeisessä yleisiin tietoihin liittyvässä kysymyksessä kysyttiin, onko yrityksellä tilitoimiston kanssa yhteiskäytössä jokin taloushallinnon ohjelmisto. 7 vastaajista vastasi tähän kyllä ja 2 vastasi ei.

Nykyisestä taloushallinnon ohjelmistosta kysyttäessä kaikki 9 vastaajista kertoivat olevansa tyytyväisiä nykyiseen ohjelmistoon. Heistä 8 koki, että ohjelmassa ei ole liikaa toimintoja ja yksi oli sitä mieltä, että on. Kyselyssä kysyttiin mihin vastaajat ovat vähiten tyytyväisiä nykyisessä taloushallinnon ohjelmistossa. Tässä kohdassa vastaajista kolme vastaajista vastasi helppokäyttöisyys, kolme vastasi hinta ja kolme jonkun muun. Muita

olivat raportointityökalujen keskeneräisyys, joidenkin toimintojen joustamattomuus ja tulosteet.

Tilitoimiston oman taloushallinnon tarjoamisesta liittyvät kysymykset aloitettiin kysymällä, miten paljon eri tekijät vaikuttaisivat käyttöönottoon. Tässä kohtaa eri tekijöille tuli valita lukujen 1 ja 5 väliltä (1=ei vaikuttaisi juuri lainkaan, 5=vaikuttaisi paljon). Kohtien keskiarvot olivat seuraavat:

1. Helppokäyttöisyys **4,3**
2. Yksinkertaisuus **3,8**
3. Hinta **4**
4. Yksi laskuttava yritys vähemmän **2,5**
5. Joku muu, mikä? **3,67**

Viimeiseen kohtaan joksikin muuksi tekijäksi kerrottiin aineiston siirron helppous ohjelmistoon ja tarvittaessa myös pois sekä siirron kustannukset ja raportoinnin muokattavuus.

Seuraavassa kolmessa kysymyksessä kysyttiin vastaajan mielipiteitä väitteisiin. Jälleen tuli valita joku luvusta 1 (täysin eri mieltä) lukuun 5 (täysin samaa mieltä). Kysymykset ja niiden vastaukset olivat seuraavat:

On tärkeää, että taloushallinnon ohjelmaa tarjoaa nimenomaan ohjelmistoihin keskittynyt yritys

	1	2	3	4	5
Vastausten määrä	0	0	4	4	1

Tilitoimiston oman kirjanpito-ohjelman käyttöönotto sitoisi liikaa tilitoimistoon

	1	2	3	4	5
Vastausten määrä	0	0	1	3	5

On positiivinen asia, että sekä tilitoimistopalvelut että taloushallinnon ohjelmiston tarjoaisi yksi yritys kahden sijaan

	1	2	3	4	5
Vastausten määrä	0	1	3	3	2

Kyselyn viimeisessä varsinaisessa kysymyksessä kysyttiin, uskooko vastaaja, että tilitoimiston oman kirjanpito-ohjelman käyttöönotto helpottaisi vastaajan yrityksen toimintaa. 7 vastaajista oli sitä mieltä, että tämä ei helpottaisi ja kaksi ei osannut sanoa. Yksikään kyselyyn vastanneista ei vastannut uskovansa, että tämä helpottaisi yrityksen toimintaa.

Viimeisenä kyselytutkimuksessa oli vapaa kenttä lisäajatuksille ja lisätiedoille kyselyyn liittyen. Tähän saatiin vastauksia viideltä kyselyyn osallistuneelta. Lisäajatuksina yksi vastaajista kertoi huonoista kokemuksistaan eräässä tilitoimistossa, joka oli mennyt konkurssiin eikä ollut kertonut tästä heti asiakkaalleen. Yrittäjän oli tämän jälkeen vaikea saada kirjanpidon aineisto tilitoimistosta. Tämän jälkeen siirryttyään toiseen tilitoimistoon vastaaja kertoi kaiken sujuneen hyvin. Lisäajatuksina kerrottiin myös, että kirjanpitomateriaalin lähettämiseen ja vastaanottamiseen on oltava toimiva salattu yhteys. Lisäksi yhdessä vastauksista esitettiin pelko siitä, että ohjelmistoa ei voisi käyttää, jos yritys siirtyisi käyttämään toista tilitoimistoa. Samassa myös esitettiin ajatus, että ohjelmistoyrityksellä olisi enemmän resursseja ohjelmiston kehitykseen, mutta tilitoimiston työntekijöillä olisi enemmän näkemystä siitä, mitä ohjelman tulisi pitää sisällään. Yksi vastaajista kertoi hänelle olevan oleellista, että tiedonsiirto onnistuu tilitoimistoa vaihtaessa. Loput kaksi vastausta vapaassa kentässä olivat lisätietoja, joissa yksi vastaajista kertoi yrityksensä olevan tilitoimisto ja toinen kertoi, että hänellä on jo käytössä malli, jossa sekä ohjelmisto että tilitoimistopalvelut tulevat samalta yritykseltä.

6.2 Tilitoimisto X Oy:n työntekijän haastattelu

SWOT-analyysin tueksi haastateltiin Tilitoimisto X Oy:n työntekijää, joka vastaa oman kirjanpito-ohjelman käyttöönotosta ja kehityksestä. Haastateltava kuuluu yrityksen johtoon ja hän toimii yrityksen vastaavana KLT-kirjanpitäjänä. Haastattelun tarkoituksena oli saada sekä yleistä tietoa Tilitoimisto X Oy:stä, tietoa oman kirjanpito-ohjelman

kehityksestä, että haastateltavan näkemyksiä oman kirjanpito-ohjelman eduista ja haitoista tilitoimistossa. Tässä kappaleessa käsitellään haastattelun vastauksia kirjanpito-ohjelmaan liittyen.

Haastateltavalta kysyttiin aluksi rahoituksesta. Hän kertoi, että ohjelman kehitystä on rahoitettu Tilitoimisto X Oy:n omalla tulorahoituksella ja lisäksi huhtikuussa 2020 Business Finlandilta on saatu rahoitusta ohjelman kehittämiseen. Kun haastateltavalta kysyttiin, onko tämäntyyppiseen projektiin ollut vaikea saada rahoitusta, hän kertoi, että vuonna 2020 koronaepidemia on auttanut rahoituksen saamisessa. Business Finlandin kehitysrahoituksen ehtoja muutettiin väliaikaiseksi häiriörahoitukseksi ja välittömistä kansainvälistymisvaatimuksista luovuttiin. Hän kertoi, että ohjelmalla on kuitenkin kansainvälistymistavoitteita, mutta kehitystyön ensimmäisessä vaiheessa keskitytään kotimaisiin markkinoihin. Hänen mukaansa koronaepidemian myötä lisääntynyt etätyön tarve myös helpotti rahoituksen saamista oman paikkariippumattoman pilvipohjaisen ohjelman kehitykselle. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2020)

Seuraavaksi haastateltavalta kysyttiin, uskooko hän, että asiakkaat ovat halukkaita ottamaan ohjelman käyttöön. Hän uskoo, että ainakin suurin osa niistä, joille ohjelmaa tullaan tarjoamaan, ovat halukkaita ottamaan ohjelman käyttöön. Hän kertoi, että on kuitenkin asiakkaita, jotka kokevat sähköisen taloushallinnon vieraaksi ja Tilitoimisto X Oy:ssä ollaan valmiita säilyttämään heille perinteiset palvelumuodot. Syitä sille miksi hän uskoi, että ohjelma halutaan asiakkaiden puolelta ottaa käyttöön ovat kilpailevia vaihtoehtoja alemmat käyttökustannukset, Tilitoimisto X Oy:n asiakaspalvelu ja tuki ohjelmiston käyttöönotossa sekä sähköisestä kirjanpidosta saatavat hyödyt, joista hän mainitsi esimerkkinä verkkolaskut. Merkittävimmiksi syiksi, miksi asiakas ei haluaisi ottaa ohjelmaa käyttöön, haastateltava mainitsi sähköisen taloushallinnon vierauden asiakkaalle sekä sen, että ohjelman käyttöönotto lisäisi tällä hetkellä asiakkaan pankkikustannuksia n. 20 euroa johtuen ohjelman pankkiyhteyksistä. Hän kertoi, että tällä hetkellä on kuitenkin tarkoituksena selvittää mahdollisuuksia alentaa pankkikustannuksia. Tähän voisi olla ratkaisuna EU:n PSD2:n mukaiset rajapinnat, jotka pankkien tulisi haastateltavan käsityksen mukaan tarjota veloitusetta. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2020)

Kysyttäessä Tilitoimisto X Oy:n ohjelman vahvuuksista verrattuna Procountoriin, haastateltava mainitsi käyttökustannusten edullisuuden ja lisäksi tiiviin mukanaolon ohjelman kehitystyössä. Heikkouksina Procountoriin verrattuna haastateltava puolestaan näki resurssit sekä mahdolliset vaikeudet ja viivästykset käyttäjäystävällisyyden

kehitystyössä. Resurssien suhteen hän mainitsi riskin ohjelman kehitystyön resurssien riittävydestä sekä lisäresurssien tarpeen asiakkaiden koulutukseen ohjelmiston käyttöönotossa, käyttämisessä ja helpdesk-toiminnoissa. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2020)

Merkittävimmiksi riskeiksi ohjelman kehityksessä ja käyttöönotossa haastateltava mainitsi ohjelmiston asiakaskohtaisen käyttöönoton ongelmat. Näitä voi tulla esimerkiksi pankkiyhteyksien avaamisessa, maksujen lähettämisessä ja tiliotteiden vastaanottamisessa. Merkittäviä riskejä liittyi haastateltavan mukaan myös tietoturvaan. Hänen mukaansa ohjelmiston tietoturvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska käyttäjille annetaan laajat käyttäjäkohtaiset ja yrityskohtaiset tilinkäyttöoikeudet.

Oman ohjelmiston tuomaksi mahdollisuudeksi Tilitoimisto X Oy:lle haastateltava kertoi mahdollisuuden tarjota asiakkaille täysin sähköisen taloushallinnon ympäristön avaimet käteen-periaatteella toimivassa sekä helppokäyttöisessä ohjelmassa. Hän mainitsi esimerkkinä verkkolaskutukseen liittyvän edun, kun verkkolaskuista ei tarvitse tehdä enää erillistä sopimusta laskutus- tai taloushallinto-ohjelman palveluntarjoajan kanssa. Sopimus verkkolaskuoperaattorin kanssa riittää ohjelman verkkolaskuintegraation vuoksi. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2020)

Lopuksi haastattelussa kysyttiin tilitoimistotasolla oman kirjanpito-ohjelman kehittämisestä. Haastateltava näki, että tilitoimistoissa on lähtökohtaisesti hyvin näkemystä ja kokemusta siitä, mitkä ominaisuudet tämän päivän kirjanpito-ohjelmissa toimivat ja mitkä eivät. Hän kuitenkin sanoi, että valmiuksia lähteä kehittämään omaa kirjanpito-ohjelmaa voi rajoittaa erityisesti pienempien tilitoimistojen rajalliset henkilö- sekä taloudelliset resurssit. Haasteita oman kirjanpito-ohjelmiston kehittämisessä hän listasi useita. Haasteita hänen mukaansa liittyivät tietotekniseen osaamiseen, hankkeen toteuttamisen rahoitus- ja henkilöresurssien niukkuuteen, sopivien yhteistyökumppanien kuten pankkien saamiseen sekä ohjelmiston toiminnallisuuksien sekä käyttäjäystävällisyyden kehittämiseen. Hän koki haasteeksi myös sekä asiakkaiden että henkilöstön kouluttamisen ohjelmiston käyttöön. Lopuksi haastateltava vielä kertoi haasteeksi, että kilpailu taloushallinto-ohjelmistojen alalla on kovaa ja monia ohjelmistoja kehitetään isojen tilitoimisto- ja ohjelmistotalojen resursseilla. Lisäksi verohallinnolla on suunnitteilla oma ilmainen taloushallinto-ohjelma pienille yrityksille. (KLT-kirjanpitäjä 5.2.2020)

7 SWOT-analyysi

SWOT-analyysi on kehitetty Yhdysvalloissa 1960-luvulla ja se saavutti nopeasti suuren suosion. Vielä 2000-luvulla se on ollut useiden tutkimusten mukaan suosituin liikkeenjohdon yksittäinen työkalu strategian analysoimiseen (Vuorinen 2013, 88). SWOT-analyysiä käytetään organisaation vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien arvioimiseen. SWOT-analyysiä voidaan käyttää moneen eri tarkoitukseen kuten toiminnan kokonaisuuden, tuotteen tai palvelun aseman tai kilpailukyvyn analysoimiseen. SWOT-analyysissä on tärkeää rajata se, mitä arvioidaan, että tulokset ovat vertailukelpoisia. (Lindroos & Lohivesi 2010, 219). SWOT-analyysissä olennaista on, että sitä varten tehdään pohjatyötä, jottei siitä tule liian pinnallinen. Sen tavoitteena tulisi olla strategisten valintojen ja toimintasuunnitelmien tekeminen, jotka perustuvat analyysiin (Vuorinen 2013, 94).

Tässä luvussa on tarkoituksena SWOT-analyysin avulla luoda käsitys tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelman vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja uhista. SWOT-analyysi tässä tapauksessa ei siis ole aivan perinteinen, sillä tarkoituksena ei ole kehittää minkään tietyn yrityksen liiketoimintaa vaan antaa yleinen kuva siitä, mitä SWOT-analyysissä käsitelty aihe pitää sisällään. Analyysissä käytetään hyväksi erinäisiä aineistoja, joihin lukeutuu teoriaosuudessa käytetty kirjallisuus, blogikirjoituksia, kyselytutkimus ja haastattelut. Näiden perusteella pyritään saamaan laaja kuva siitä, mitä kaikkea tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelman kehitykseen ja käyttöönottoon liittyy ja siitä, onko se hyvä vaihtoehto toisen yrityksen tarjoamalle kirjanpito-ohjelmistolle. Koska SWOT-analyysi on aina subjektiivinen, se tulee olemaan kirjoittajan oma näkemys siitä kuinka eri aineistoista kerätyt tiedot asettuvat nelikenttään. Analyysi kuitenkin tehty niin, että se perustuu joko jo aiemmin opinnäytetyössä esitettyyn aineistoon tai SWOT-analyysia varten erikseen käytettyyn aineistoon.

Taulukko 3. Tilitoimiston oman taloushallinnon kehitys, SWOT-analyysi

Vahvuudet Tilitoimisto tuntee alan tarpeet ja käytännöt Ohjelmistotulot tilitoimistolle Verkkolaskutuotot	Heikkoudet Ohjelmisto-osaamisen puute Vie resursseja Rahoituksen saaminen voi olla haastavaa
Mahdollisuudet Helppokäyttöinen ja edullinen ohjelmisto Ratkaisu tilitoimistolle digitalisoituvaan alaan Uusi tulonlähde tilitoimistolle	Uhat Yritykset eivät halua tilitoimiston tarjoavan ohjelmistoa Huono projektinhallinta Ongelmat käyttöönnotossa Tietoturva

7.1 Vahvuudet

Vahvuuksia tilitoimiston omassa kirjanpito-ohjelmistossa ilmeni useita. Ensimmäisenä vahvuutena mainittakoon se, että tilitoimisto tuntee taloushallinnon ohjelmistoalan tarpeet ja käytännöt. Tämä ilmeni sekä kyselyssä että Tilitoimisto X Oy:n työntekijän haastattelussa. Yksi kyselyn vastaajista kertoi näkemyksensä siitä, että tilitoimistossa on hyvä näkemys siitä mitä taloushallinto-ohjelmiston tulee pitää sisällään. Haastattelussa tuotiin, jota kuinkin sama ajatus ilmi. Haastateltavan mukaan tilitoimistot tietävät, mikä taloushallinnon ohjelmistoissa toimii ja mikä ei (KLT-kirjanpitäjä 2021).

Toiminnallisuuksien lisäksi olennaista on, että tilitoimistot tuntevat alan ja sen lainsäädännön. Koska tilitoimistoalaan liittyy paljon juridiikkaa ja säännöksiä, on hyvä, että ohjelmistoa kehittää taho, joka tuntee sen. Minkään olennaisen lakipykälän tai verohallinnon ohjeistuksen ei tulisi jäädä huomioimatta ohjelmistoa kehittäessä. Myös ohjelmistojen asiakaskunta on tuttua, kun tuntee taloushallinnon alaa, mikä helpottaa ohjelman myymistä ja markkinointia. Voidaan melkein sanoa, että tietoteknistä osaamista lukuun ottamatta tilitoimistolla on kaikki tarvittava osaaminen ohjelmiston kehittämiseen.

Vahvuutena omassa taloushallinnon ohjelmistossa on myös se, että ohjelmistotulot tulevat tilitoimistolle itselleen. Tämä oli Tilitoimisto X Oy:n toinen pääsyistä lähteä kehittämään

omaa ohjelmaa. Kun käytössä on toisen yrityksen tarjoama taloushallinnon ohjelmisto, saa tilitoimisto itselleen ainoastaan kirjanpidosta ja muusta tilitoimistotyöstä tulevat tulot ja ohjelmistotalo saa ohjelmistotulot. Mikäli tilitoimistolla on esimerkiksi satoja asiakkaita ja suurelle osalle otetaan ohjelmisto käyttöön, voidaan saada jo huomattavia tuloja. Jos ajatellaan, että isojen ohjelmistotalojen taloushallinnon ohjelmistot maksavat halvimmillaan usein n. 20 euroa ja tilitoimisto pyytäisi vain 15 euroa kuukaudessa saaden sata asiakasta käyttämään ohjelmistoa, tarkoittaisi tämä karkeasti 1500 euron tuloja kuukaudessa.

Tämän päälle voidaan periä verkkolaskuista lisämaksua, joka on ohjelmiston tarjoajalle melko helppoa rahaa. Ohjelmistoon liittyen voidaan tehdä sopimus verkkolaskuoperaattorin kanssa saaden edulliset hinnat verkkolaskuille ja tämän jälkeen laskuttaa asiakasta verkkolaskuista hyvällä katteella. Esimerkiksi hinnoista voidaan ottaa vaikka taloushallinto-ohjelmisto Netvisor ja verkkolaskuoperaattori Maventa. Netvisor veloittaa 0,64 euroa jokaisesta lähetetystä verkkolaskusta, kun niitä lähetetään pieni määrä (Netvisor 2021). Maventa puolestaan veloittaa 0,42 euroa per verkkolasku, mikäli niitä lähetetään 50–199 kuukaudessa (Maventa 2021). Jo näillä hinnoilla saataisiin 0,22 euroa voittoa per lasku (mahdolliset muut kulut huomioimatta). Verkkolaskuoperaattorin kanssa on mahdollista tehdä jälleenmyyntisopimus, jolloin verkkolaskujen kustannukset ovat todennäköisesti reilusti edullisemmat ja voittoa per lasku voidaan saada vielä enemmän.

Hinnoittelumalleja on monenlaisia ja ohjelmiston kehittäjän tulee miettiä itselleen paras vaihtoehto. On mahdollista pyytää kiinteää kuukausihintaa tai laskuttaa ohjelmiston eri toiminnoista erikseen. Mikäli tekee kuten Tilitoimisto X Oy ja lähtee kehittämään ohjelmaa, joka on toiminnoiltaan melko rajallinen, voi yksi kiinteä kuukausihinta olla kuitenkin järkevää. Täytyy luonnollisesti huomioida, että ohjelmistosta tulee myös kuluja, jotka tulee huomioida tuottoa laskiessa.

7.2 Heikkoudet

Heikkoutena tilitoimiston omassa ohjelmassa voidaan pitää resursseja. Ensinnäkin tilitoimistoista puuttuu lähtökohtaisesti ohjelmisto- tai muu tietotekninen osaaminen. Vaikka tilitoimistoissa tunnetaan hyvin taloushallinnon ohjelmistoja, ei se yksinään riitä ohjelmiston kehittämiseen. Myös syvempi tuntemus teknologioista on välttämätöntä. Tämä osaaminen joudutaan siis todennäköisesti etsimään tilitoimiston ulkopuolelta, mikä

esitettiin haasteena sekä haastattelussa että kyselytutkimuksessa. Tilitoimisto X Oy:n oman taloushallinnon ohjelman ohjelmistokehittäjä kertoi häneltä kysyttäessä ohjelmassa käytetyistä teknologioista. Ohjelma toimii pilvipalveluna ja on rakenteeltaan Single Page App, mikä tarkoittaa, että käyttöliittymä rakennetaan käyttäjän selaimessa. Tähän on käytetty JavaScript-komentosarjakieltä hyödyntäen React-nimistä JavaScript-kirjastoa. Palvelinosuus on tehty Ruby On Rails-nimistä ohjelmistokehitystä käyttäen ja lisäksi kehitykseen on käytetty PostgreSQL-relaatiotietokantaa. Kaikki tämä voi kuulostaa hankalalta, mutta ohjelmistokehittäjän mukaan monet näistä teknologioista ovat kuitenkin laajalti käytettyjä ohjelmistokehityksessä. Hän myös kertoi, että välttämättä juuri näistä nimenomaisista teknologioista ei tarvitse osaamista (Ohjelmistokehittäjä 7.1.2020). Tietotekninen osaaminen ei täten tunnu olevan ylitsepääsemätön este eikä ole oletettavasti erityisen vaikea löytää osaavia tekijöitä. Ohjelmistokehittäjä mainitsi kuitenkin, että kehittäjällä olisi hyvä olla ymmärrystä taloushallinnosta ja kokemusta esimerkiksi verkkolaskutuksen parissa (Ohjelmistokehittäjä 7.1.2020). Myös Tilisanomissa vuonna 2018 julkaistussa artikkelissa Talenomin työntekijät kertoivat oman kirjanpito-ohjelman kehittämisestä ja kuvasivat sitä kahden kulttuurin kohtaamiseksi, jossa taloushallinnon työntekijät tarvitsevat lisätietoa ohjelmistokehittäjiltä ja ohjelmistokehittäjät puolestaan taloushallinnon ammattilaisilta (Aho, Annala, Huhtala & Jutila 5.12.2018). Ohjelmisto-osaaminen ei siis itsessään riitä, vaan ohjelmistokehittäjillä täytyy olla myös ymmärrystä taloushallinnosta, mikä voi osaltaan hankaloittaa sopivan ohjelmistokehittäjän löytämistä.

Resurssien osalta olennaista on myös, että oman kirjanpito-ohjelma kehittäminen vie niitä yleisesti ottaen melko paljon. Tilitoimisto X Oy:n työntekijän haastattelussa ilmeni näkemys, että erityisesti pienemmissä tilitoimistoissa henkilö- sekä taloudelliset resurssit ovat melko rajalliset. Tämän vuoksi voi tuntua vaikealta lähteä kehittämään kokonaan uutta liiketoiminnan osa-aluetta kuten taloushallinnon ohjelmistoa. Oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämiseen voi olla vaikea saada rahoitusta etenkin, jos tulorahoitus ei ole tilitoimistolle vaihtoehto. Haastattelussa ilmeni, että Tilitoimisto X Oy:n omaa taloushallinnon ohjelmistoa on rahoitettu sekä tulorahoituksella että Business Finlandin tuella (KLT-kirjanpitäjä 2021). Business Finland on suomalainen julkinen innovaatorahoitusta sekä kansainvälistymispalveluita tarjoava toimija (Business Finland 2021) ja voi täten olla mahdollinen rahoittaja ohjelmistokehitysprojektille. Tilitoimisto X Oy:n osalta Business Finlandin tukeen liittyi kuitenkin olennaisesti koronapandemian aiheuttamat poikkeusolot, mistä syystä tätä ei voida pitää itsestään selvänä rahoituksen lähteenä (KLT-kirjanpitäjä 2021). Tilitoimisto X Oy:n arvio kustannuksista kahden vuoden

kehittämiseksi on n. 200 000 euroa (Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020). Tämä summa vastaa n. 12 prosenttia yrityksen kahden viimeisen vuoden liikevaihdosta. Pienemmiltä tilitoimistoilta tällaista summaa ei todennäköisesti tuosta vain löydy. Vaihtoehtona voi olla perinteinen pankkilaina, mutta kuten sanottu, myös muita rahoitusratkaisuja voi löytyä. Business Finlandin lisäksi Suomessa esimerkiksi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa yrityksen kehittämisavustuksia. ELY-keskuksen periaatteisiin kuuluu muun muassa luonnonvarojen käytön kestävyys sekä aineettomien tuotteiden ja palveluiden kehittäminen (ELY-keskus 2020, 23–25). Sähköinen taloushallinnon ohjelmisto on aineeton tuote ja tilitoimistossa sillä voidaan muun muassa vähentää huomattavasti paperin kulutusta, mikäli perinteinen kirjanpito siirretään ohjelmistoon. Erilaisiin rahoitusratkaisuihin on siis syytä tutustua, jos resurssit tuntuvat rajallisilta.

7.3 Mahdollisuudet

Oman taloushallinnon ohjelmiston kehittäminen tuo mukanaan lukuisia mahdollisuuksia. Ensinnäkin kyselyn ja haastattelun perusteella ilmeni tiettyjä ominaisuuksia, jotka tuntuivat olevan tärkeitä käyttäjille taloushallinnon ohjelmistossa. Tärkeimpänä pidettiin helppokäyttöisyyttä ja edullista hintaa. Näihin tekijöihin oltiin kyselyssä vähiten tyytyväisiä käytössä olevissa ohjelmistoissa. Myös Tilitoimisto X Oy:n päätös lähteä kehittämään omaa ohjelmaa johtui osittain nimenomaan halusta lähteä kehittämään edullinen ja helppokäyttöinen ohjelmisto pienemmille yrityksille. Näihin tekijöihin on siis syytä kiinnittää huomiota ohjelmaa kehittäessä. Tällä hetkellä edullisimmat Suomessa laajemmin käytetyt taloushallinnon ohjelmistot ovat noin 20 euron kuukausihinnoissa. Esimerkiksi taloushallinto-ohjelmiston tarjoajan Netvisorin tarjouslaskurin mukaan halvin tuotepaketti maksaa 15 euroa kuukaudessa, mutta jo muutaman laskun lähettäminen ja vastaanottaminen ohjelmaan nostaa hinnan yli kymmenen euroa korkeammaksi (Netvisor 2021). Finagon Procountor taloushallinnon hinta taas on halvimmillaan 19 euroa kuukaudessa (Finago 2021c.). Halvimmat versiot ovat kuitenkin luonnollisesti hyvin rajallisia toiminnoiltaan. Mikäli hinta pystytään asettamaan tämän hetken hintatasoa alemmaksi, herättää se varmasti kiinnostusta yrityksissä.

Kuten jo Procountorin ja Tilitoimisto X Oy:n ohjelman vertailussa huomattiin, on Procountor toiminnallisuuksiltaan paljon laajempi. Kehittyneimmissä ja käytetyimmissä taloushallinnon ohjelmistoissa voi olla paljon toimintoja, jotka eivät kuitenkaan palvele pienempiä yrityksiä ja jotka voivat hankaloittaa käyttöä. Toki toimintoja voi olla vain käyttämättä, mutta ne voivat helposti sekoittaa käyttäjää erityisesti, jos tämä ei ole

kokenut tietokoneohjelmistojen kanssa. Hyvä vertaus voidaan tehdä Procountorin ja Tilitoimisto X Oy:n ohjelman sivupalkin toiminnoista. Procountorissa on valittavissa yli 140 erilaista kohtaa neljässä tasossa ja Tilitoimisto X Oy:n ohjelmassa 41 kolmessa tasossa (Procountor 2021). Valintoja on alle kolmasosa, mutta silti Tilitoimisto X Oy:n ohjelmalla voidaan hyvin hoitaa kaikki tarvittava pienen yrityksen taloushallinnon osalta. Kuten vertailussa Procountorin kanssa nähtiin, ei ohjelmassa ole esimerkiksi palkanlaskentaa. Pienet toiminimet tai asunto-osakeyhtiöt harvoin palkanlaskennan toimintoja tarvitsevatkaan, joten niille suunnatussa ohjelmassa ne eivät ole tarpeellisia. Rajalliset toiminnot kuitenkin rajaavat asiakaskuntaa. Tilitoimiston tulee ohjelmaa kehittäessä miettiä, kenelle haluaa ohjelmaa tarjota ja mitkä toiminnot ovat olennaisia. Jos tilitoimisto pystyy ohjelmassa kuitenkin yhdistämään edulliseen hintaan helppokäyttöisyyden (oli kyse sitten toiminnoiltaan rajallisesta tai laajasta ohjelmasta), se on varmasti valmis haastamaan kilpailijat ja sillä on mahdollisuus lähteä tekemään uutta aluevaltausta. Tilitoimiston oma helppokäyttöinen ohjelmisto voi tuoda sähköisen ratkaisun niille asiakkaille, jotka tuntevat sähköisen taloushallinnon vieraaksi. Tämä tilitoimiston on syytä huomioida.

Toinen mahdollisuus, jonka oman taloushallinnon ohjelmiston kehittäminen tuo, on ratkaisu digitalisoituvaan alaan. Kun taloushallinnon ala on jatkuvasti digitalisoitumassa, on tilitoimistojen keksittävä uusia ratkaisuja liiketoimintansa kehittämiseksi. Automaatio vie jatkuvasti enemmän tilaa perinteiseltä kirjanpitytyöltä, jolloin tilitoimistojen työntekijöiden työnkuva muuttuu. Työ- ja elinkeinoministeriön vuoden 2019 taloushallintoalan toimialaraportissa todetaan, että digitaalisuus ei enää voi olla erillinen osa toimintaa vaan sen täytyy olla osa yrityksen jokaista prosessia ja funktiota (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019, 36). Monet asiantuntijat tuntevat pitävän todennäköisimpänä tilitoimiston suuntana muutosta kohti asiantuntijatehtäviä. Esimerkiksi Tero Salminen ja Sanna Kaarlejärvi toteavat kirjassaan Älykäs taloushallinto, että kirjanpitäjän työn perustana olevaa kirjanpidon ja verotuksen osaamista päästään tulevaisuudessa hyödyntämään automaation myötä entistä paremmin erityisosaamisen jakamiseen (Kaarlejärvi & Salminen 2018). Muutoksen tarpeen toteaa myös muun muassa Visman Business Manager Henri Iivonen blogissaan, jossa hän puhuu itsepalvelukassoista sekä pankkien laskunmaksupalveluista, ja pohtii, millaisia ratkaisuja tilitoimistot voisivat kehittää tulevaisuudessa (Iivonen 27.8.2020). Tilitoimisto X Oy:ssä oman ohjelmiston kehittäminen on ollut tällainen ratkaisu. Tämä ei ole kuitenkaan helppo ratkaisu, sillä kilpailua taloushallinnon ohjelmistojen alalta löytyy. Mikäli projekti onnistuu, on se kuitenkin tilitoimistolle täysin uusi aluevaltaus. Koska tilitoimistoista löytyy valmiiksi kehittämiseen

tarvittavia resursseja ei projektiin tarvitse myöskään lähteä täysin tyhjältä pöydältä, kun tärkeä osa tarvittavaa tietotaitoa löytyy jo ennestään.

Mahdollisuutena on myös uusi tulonlähde tilitoimistolle. Tämä mainittiin jo vahvuuksissa, mutta sen voi myös nähdä mahdollisuutena. Mikäli tilitoimisto kokee, että siltä löytyy resurssit lähteä kehittämään omaa taloushallinnon ohjelmistoa ja se etsii uusia tulonlähteitä, on ohjelmiston kehitys yksi ratkaisu.

7.4 Uhat

Uhkana taloushallinnon oman ohjelmiston kehittämisessä voidaan nähdä, että asiakkaat eivät halua ottaa ohjelmistoa käyttöön. Kyselytutkimus tuki tätä ajatusta, kun yksikään vastaajista ei osoittanut kiinnostusta siihen, että tilitoimisto tarjoaisi muiden palvelujensa ohessa vielä taloushallinnon ohjelmistoa. Kyselyn perusteella voidaan sanoa, että on ainakin olemassa se mahdollisuus, että asiakkaat kokevat ohjelmiston sitovan liikaa tilitoimistoon. Lisäksi koettiin suhteellisen tärkeäksi, että ohjelmistoa tarjoaisi nimenomaan ohjelmistoihin keskittynyt yritys. Voisi siis olla syytä tehdä tarkempi kartoitus kysynnästä ennen kuin omaa taloushallinnon ohjelmaa lähdetään kehittämään. On myös tärkeää osata markkinoida tuotetta niin, että se herättää asiakkaan kiinnostuksen. Grano Oy:n entinen kaupallinen johtaja toteaa blogissaan vuodelta 2017, että digitaalisessakin toimintaympäristössä parhaiten yritykset, jotka osaavat lähestyä asiakkaitaan kiinnostavasti ja pystyvät palvelemaan oikeissa kanavissa (Jukka-Pekka Vuori 2017). Kiinnostus on mahdollista herättää, vaikka asiakkaat eivät aluksi tuntuisi vastaanottavilta. Mainittu ongelma liittyy tosin vain siihen, että ohjelmaa tarjottaisiin tilitoimiston olemassa oleville asiakkaille. Mikäli ohjelmistoa lähdetäisiin myymään ulos, ei sitovuus ole ongelma.

Olennaista taloushallinnon ohjelmiston kehitysprojektiin lähtiessä on hyvä projektinhallinta, jota Mikko Mäntyneva kuvaa hyvin kirjassaan Hallittu projekti. Mikäli projektinhallintaa ei toteuteta hyvin, saattaa eteen tulla monia ongelmia. Kaikki projektin vaiheet valmistelusta päättämiseen on syytä tehdä huolellisesti. Projekti tulee suunnitella hyvin, jotta vältytään mahdollisilta keskeytyksiltä tai muilta vastoinkäymisiltä. Suunnitteluvaiheeseenkin kuitenkin liittyy jo riskejä. Liiallinen suunnittelu voi johtaa tarpeettomaan hukkaan ja kustannukset voidaan yli- tai aliarvioida. Yliarvioitaessa projekti voi vaikuttaa huonolta investoinnilta vaikkei sitä todellisuudessa ole (Mäntyneva 2016, 41). Projektin yleiset riskit olisi hyvä kartoittaa, jotta ensinnäkin niitä voidaan

ennaltaehkäistä, ja toisaalta niiden toteutuessa niihin pystytään reagoimaan mahdollisimman nopeasti (Mäntyneva 2016, 32). Projektiin tarvittavat resurssit tulee kartoittaa ja esimerkiksi tulee selvittää mitä yrityksen ulkopuolisia palveluita projektiin tarvitaan (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255–257). Mikäli projektiin ei ole aluksi osoitettu riittävää määrää resursseja, se voi venyä odottamattomasti (Mäntyneva 2016, 53). Projektinhallinta on kuitenkin haastavaa mistä syystä uhkana on, että jokin asia unohtuu, mikä puolestaan voi johtaa kustannusten nousuun tai etenemisen hidastumiseen. Projekteihin liittyy paljon eri vaiheita ja huomioonotettavia asioita, joten aiheeseen on syytä pureutua tarkemmin projektiin lähtiessä.

Kolmantena uhkana on ongelmat ohjelman käyttöönotossa. Kun asiakas ottaa ohjelmiston käyttöön, on tärkeää, että kaikki toimii moitteettomasti. Vaikka ohjelmistoa olisi testattu, voi alkuun olla hyvä tehdä jonkinlainen kokeiluvaihe, jossa esimerkiksi muutamalle asiakkaalle tarjotaan ohjelmistoa ilmaiseksi, jotta he voivat olla mukana kehityksessä. Tällöin saadaan tietoa todellisen käytön ongelmakohdista ja asiakkaan näkemyksiä. Tilitoimisto X Oy:n työntekijän haastattelussa ilmeni, että esimerkiksi pankkiyhteyksien osalta on erityisen tärkeää saada kaikki kuntoon. Pankkiyhteyksien vuoksi ohjelmiston tietoturva on erityisen tärkeää ja siksi siihen tulisi kiinnittää erityistä huomiota, jotta kukaan ulkopuolinen ei pääse käsiksi asiakkaan tietoihin. (KLT-kirjanpitäjä 2021)

8 Pohdinta

Opinnäytetyössä käytetyn aineiston sekä tehdyn kyselytutkimuksen ja haastattelun perusteella ei voida tehdä suoria johtopäätöksiä siitä, onko tilitoimistossa oman taloushallinnon ohjelmiston kehitys ja käyttöönotto järkevää. Niiden avulla kuitenkin saatiin näkemyksiä ja ajatuksia siitä, mitä tulee ottaa huomioon ja mitkä ovat mahdollisia huonoja ja hyviä puolia tällaisessa projektissa. Ilmi tuli kuitenkin useampi asia, joita voidaan pitää suhteellisen selkeinä.

Ensinnäkin tilitoimisto- ja taloushallinnon ala on ollut pidempään jo tietynlaisessa muutosvaiheessa. Digitaalisuus lisääntyy yritysmaailmassa ja niin myös taloushallinnossa. Automaatio vie tilaa perinteiseltä kirjanpitytyöltä ja tähän on löydettävä ratkaisuja. Oman taloushallinnon ohjelman voi nähdä yhtenä ratkaisuna, mutta se on suunniteltava hyvin tarkasti. Blogitekstien ja artikkelien mukaan alan asiantuntijat tuntuvat olevan sitä mieltä, että muutos tulee tilitoimistossa liittymään enemmän kirjanpitäjän työn muuttumiseen konsultoinniksi tai muuksi asiantuntijatyöksi. Sinänsä on ymmärrettävää, että oman taloushallinnon ohjelmiston kehittämistä ei nähdä yleisesti ratkaisuna, koska muutos on melko suuri ja työnkuva muuttuisi merkittävästi.

Opinnäytetyössä tuli ilmi joitakin tekijöitä, joissa olisi parantamisen varaa nykyisissä taloushallinnon ohjelmistoissa. Näitä olivat erityisesti hinta ja helppokäyttöisyys. Nämä tekijät ovat sellaisia, mihin uuden ohjelmiston kehittämistä harkitsevan tilitoimiston tulisi tarttua. Hinta toki on asia, joka asiakkaan mielestä voisi varmasti aina olla alhaisempi. Hinnan alentaminen ei kuitenkaan aina ole mahdollista, mikäli halutaan pitää toiminta kannattavana. Jos toimivaa ohjelmistoa kuitenkin onnistutaan tarjoamaan alhaisemmalla hinnalla, on se varmasti merkittävä kilpailuvaltti. Helppokäyttöisyys sen sijaan on asia, jossa voi olla enemmän pelivaraa. Tilitoimistot tietävät, mitkä ohjelmistojen toiminnot tuntuvat turhan vaikeilta, mistä syystä niillä on hyvät valmiudet kehittää ongelmiin ratkaisut. Edulliselle ja helppokäyttöiselle taloushallinnon ohjelmalle luulisi olevan kysyntää.

Loppujen lopuksi on kuitenkin tapauskohtaista, onko oman taloushallinnon ohjelman kehittäminen järkevää tilitoimistossa. Tilitoimiston tulee pohtia riittääkö osaaminen ja resurssit, mistä saadaan rahoitusta, minkälainen ohjelma halutaan kehittää ynnä muita

tekijöitä, jotka vaikuttavat onnistuneeseen projektiin. Olennaista taloushallinnon ohjelmiston kehitysohjelmassa onkin hyvä projektinhallinta. Projekti tulee suunnitella hyvin kaikkien osa-alueiden osalta, jotta saadaan ennakkoon kuva siitä, miten se tulee vaikuttamaan liiketoimintaan. Riskienhallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta voidaan minimoida yllättävien negatiivisten käänteiden mahdollisuus projektissa.

Tilitoimisto X Oy:n tapauksessa syyt oman kirjanpito-ohjelman kehitykselle olivat sekä sen tuoma raha että automaation ja teknologian viemä tila kirjanpitäjän työltä. Syyt tuntuvat järkeviltä, mutta loppupeleissä aika näyttää kuinka projekti onnistuu. Ohjelmasta tarvitaan vielä paljon käyttökokemusta, koska käyttöönotto on alussa. Kun ohjelmaa aletaan käyttää laajemmin, saadaan parempi käsitys esimerkiksi siitä, mitkä ovat ohjelman todelliset kustannukset. Ajan myötä myös selviää todella kuinka paljon kysyntää Tilitoimisto X Oy:n ohjelmalle tulee olemaan niin tilitoimistoasiakkaiden kuin muidenkin asiakkaiden puolelta. Tilitoimisto X Oy:ssä on saatu kehitettyä ohjelma yllättävän pienillä resursseilla. Ohjelmistokehittäjänä toimii vain yksi henkilö ja yrityksen sisällä muutama työntekijä on ollut aktiivisesti mukana kehitystyössä.

Tavoitteena opinnäytetyössä oli selvittää, mitä positiivista ja negatiivista liittyy oman taloushallinnon ohjelman kehittämiseen tilitoimistossa. Tavoite onnistui suhteellisen hyvin. SWOT-analyysin avulla pystyttiin erittelemään tilitoimiston taloushallinnon ohjelmiston kehittämisen positiiviset ja negatiiviset vaikutukset melko laajasti. Tilitoimiston oman taloushallinnon kehittämisestä löytyi useita vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Tämän vuoksi opinnäytetyön SWOT-analyysia hyödyntäen liiketoimintaa kehittävä tilitoimisto voisi saada suhteellisen paljon näkemyksiä siitä, onko oman taloushallinnon ohjelmiston kehittäminen sopiva ratkaisu juuri heille. Varsinaista vastausta siihen, kannattaako tilitoimiston lähteä kehittämään omaa taloushallinnon ohjelmistoa, ei kuitenkaan saatu. Opinnäytetyötä tehdessä ilmeni, että tähän voi vaikuttaa monet tekijät, mistä syystä kysymys on hyvin tapauskohtainen. Resurssit ja tavoitteet ovat erilaisia yrityksissä, mistä syystä toinen ratkaisu voi sopia toiselle paremmin kuin toiselle. Tilitoimistoissa resurssit voivat olla niukassa, mutta toisaalta Tilitoimisto X Oy todistaa, ettei hieman pienemmillä resursseilla ohjelmiston kehittäminen ole mahdotonta.

Opinnäytetyö auttoi saamaan kuvaa siitä, mistä taloushallinnon ohjelmiston kehittäminen koostuu. Ymmärrys taloushallinnon ohjelmistojen toiminnasta parani ja opinnäytetyön yhdistäminen työhön antoi hyvän kokonaiskuvan, kuinka taloushallinnon ohjelmistoa voidaan kehittää tilitoimistossa. Lisäksi opinnäytetyön teko antoi lisää näkemystä alasta ja

siitä, millaisena taloushallinnon ala ja tilitoimistoala nähdään. Taloushallinnon ohjelmistojen käyttäjien näkemys jäi opinnäytetyössä kuitenkin harmillisen suppeaksi. Olisi ollut mielekkäämpää saada laajempi kuva siitä, mitä mahdolliset asiakkaat ajattelevat taloushallinnon ohjelmistoista ja siitä, että tilitoimisto tarjoaa taloushallinnon ohjelmistoa osana palveluitaan. Kyselytutkimus antoi näkökantoja asiasta, mutta liian vähäinen vastaajamäärä kuitenkin esti luomasta laajempaa kuvaa. Vastaajien hankkimisen kyselytutkimukseen olisi voinut suunnitella paremmin. Jälkeen päin ajateltuna vastaajiin olisi voinut sisällyttää myös henkilöitä, joilla ei ole entuudestaan taloushallinnon ohjelmistoa käytössä. Näin olisi voitu saada tietoa esimerkiksi siitä, olisivatko he valmiita ottamaan ohjelmiston käyttöön, jos tilitoimiston puolelta tällaista tarjottaisiin. Kaiken kaikkiaan saatiin kuitenkin koottua kohtalainen määrä eri näkemyksiä opinnäytetyön aiheesta.

Lähteet

Aho, Annala, Huhtala & Jutila 5.12.2018. Tilisanomat. Luettavissa: <https://tilisanomat.fi/teknologia/taloushallinnon-automaatio-2>. Luettu: 20.2.2021

Business Finland 2021. Luettavissa: <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tietoa-meista/lyhyesti>. Luettu: 23.2.2021

Dextili 14.9.2018. Luettavissa: <https://dextili.fi/ajankohtaista/kirjanpitolaki-mita-jokaisen-yrityksen-pitaisi-siita-tietaa/>. Luettu: 9.1.2021

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2020. Yrityksen kehittämisavustuksen hakuohjeita.

Svärd E. 3.4.2019. Dextili. Luettavissa: <https://dextili.fi/ajankohtaista/nain-kirjanpitajan-tyo-muuttuu-taloushallinnon-ammattilainen-2020-luvulla/>. Luettu 13.1.2021

Finago 2021a. Luettavissa: <https://finago.com/fi/meista/>. Luettu: 24.1.2021

Finago 2021b. Luettavissa: <https://finago.com/fi/tuotteet/procountor/>. Luettu 24.1.2021

Finago 2021c. Luettavissa: <https://finago.com/fi/tuotteet/procountor/hinnasto/>. Luettu: 20.2.2021.

Finago 2021d. Luettavissa: <https://finago.com/fi/tuotteet/procountor/lisapalvelut/>

Helanto L., Kaisaniemi T., Koskinen K., Kuntola K. & Siivola M. 2013. Taloushallinto. Nyt : tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. Procountor. Espoo.

Iivonen 27.8.2020. Taloushallinnon automaatio tuo tilitoimiston palvelut keskiöön. Luettavissa: <https://www.visma.fi/blog/taloushallinnon-automaatio-tuo-tilitoimiston-palvelut-keskioon/>. Luettu 24.2.2021

Ilmarinen V. & Koskela K. 2015. Digitalisaatio. Talentum. Helsinki.

Kaarlejärvi S. & Salminen T. 2018. Älykäs taloushallinto. Alma. Helsinki.

Kimmo Vehkalahti 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura. Helsinki

KLT-kirjanpitäjä 5.2.2021. Tilitoimisto X Oy. Sähköposti.

Lahti S. & Salminen T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. Sanoma Pro Oy. Helsinki

Laki hankintayksiköiden ja elinkeinonharjoittajien sähköisestä laskutuksesta 241/2019

Lindroos J. & Lohivesi K. 2010. Onnistu strategiassa. WSOYpro. Helsinki

Lyytinen 2020. Luettavissa: <https://tilitoimistossa.taloushallintoliitto.fi/teknologia-ja-ohjelmistot/tilitoimistoalalla-on-valinnanvaraa-hyvista-ohjelmistoista>. Luettu: 21.1.2021

Maventa 2021. Luettavissa: <https://maventa.fi/verkkolaskutus/hinnoittelu/>. Luettu 23.2.2021

Mäntyneva M. 2016. Hallittu projekti. Kauppakamari. Helsinki

Kuokkanen J. 11.11.2018. Netvisor. Luettavissa: <https://netvisor.fi/blog/kun-sahkoinen-taloushallinto-ei-riita/>. Luettu: 8.1.2021

Netvisor 2021. Luettavissa: <https://hinta.netvisor.fi/>. Luettu 20.2.2021

Ohjelmistokehittäjä 7.1.2021. Sähköposti.

Spoken 2017. Luettavissa: <https://spoken.fi/2180/>. Luettu 2.2.2021

Similä P. 2019. Tilisanomat. Luettavissa: <https://tilisanomat.fi/kolumnit/kumppanikolumni/yritykset-haluavat-sahkoista-taloushallinnon-palvelua>. Luettu: 16.1.2021

Procountor 2021. Procountor-ohjelmisto.

Rantanen T. 18.1.2018. Tilitoimistossa. Luettavissa: <https://tilitoimistossa.taloushallintoliitto.fi/teknologia-ja-ohjelmistot/tietohallinnosta-kohti-digitalisaatiota>. Luettu: 16.1.2021

Tilitoimisto X Oy johto 5.11.2020. Tilitoimisto X Oy. Palaveri.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2019. Taloushallintoalan toimialaraportti. Luettu: 10.3.2021

Valtiovarainministeriö 2021. Digitalisaation edistämisen ohjelma. Luettavissa: <https://vm.fi/digitalisaation-edistamisen-ohjelma>. Luettu: 10.3.2021

Visma 2019. Luettavissa: <https://psa.visma.fi/blog/projektin-vaiheet/>. Luettu 12.1.2021

Visma 2021. Luettavissa: <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/u/ulkoinen-laskentatoimi/>. Luettu: 12.1.2021

Vuori J. 2017. Markkinointi tuo asiakkaan kulmahuoneeseen. Luettavissa: <https://blog.kauppalehti.fi/vieraskyna/grano-markkinointi-tuo-asiakkaan-kulmahuoneeseen>. Luettu: 24.2.2021

Vuorinen T. 2013. Strategiakirja: 20 työkalua. Talentum. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

1. Milloin Tilitoimisto X Oy on perustettu?
2. Milloin on alettu käyttämään Procountoria?
3. Miksi osan asiakkaista kirjanpitoa ei ole täysin sähköistetty?
4. Lyhyesti, mikä on näkemyksesi taloushallinnon alan tulevaisuudesta? Miten sähköistyminen ja automaatio tulevat muuttamaan alaa?
5. Milloin oma ohjelma on saanut alkunsa ja milloin sitä on ruvettu työstämään Tilitoimisto X Oy?
6. Miten kehitystä ja käyttöönottoa on rahoitettu ja miten sitä tullaan rahoittamaan?
7. Onko tämäntyyppiseen projektiin ollut vaikea saada rahoitusta?
8. Kenelle ohjelma on erityisesti tarkoitettu?
9. Uskotko, että asiakkaat ovat halukkaita ottamaan ohjelman käyttöön? Miksi?
10. Mitkä uskot merkittävimiksi syiksi sille, miksi joku EI olisi halukas ottamaan ohjelmaa käyttöön?
11. Mitkä ovat ohjelman vahvuudet verrattuna Procountoriin? Mitkä heikkoudet?
12. Mitkä ovat mielestäsi merkittävimmät ohjelman kehitykseen ja käyttöönottoon liittyvät riskit?
13. Mitä mahdollisuuksia ohjelma tuo Yrityspalvelulle?
14. Näetkö, että tilitoimistoilla on lähtökohtaisesti hyvät valmiudet lähteä kehittämään omaa kirjanpito-ohjelmaa?
15. Mitkä ovat näkemyksesi mukaan suurimmat haasteet oman kirjanpito-ohjelman kehittämisessä tilitoimistossa?

Opinnäytetyö: Taloushallinnon ohjelmisto

Kyselyä käytetään opinnäytetyötä varten liittyen tilitoimiston oman taloushallinnon ohjelman käyttöönottoon. Kyselyssä puhutaan yrityksestä, mutta sillä tarkoitetaan myös yhdistystä, säätiötä tms. Mikäli olet entinen yrittäjä, ilmoita siitä lopun lisätiedoissa. Tällöin voit vastata siitä näkökulmasta, joka sinulla oli ollessasi yrittäjä.

1. Yhtiömuoto

- ☐ Yksityinen elinkeinon harjoittaja
- ☐ Osakeyhtiö
- ☐ Avoin yhtiö
- ☐ Kommandiittiyhtiö
- ☐ Joku muu, mikä?

2. Oletko päättävässä asemassa yrityksessäsi taloushallinnon osalta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

3. Onko yrityksesi

- ☐ Mikro (1-9 työntekijää)
- ☐ Pieni (10-49 työntekijää)
- ☐ Keskisuuri (50-249 työntekijää)
- ☐ Suuri yritys? (Vähintään 250 työntekijää)

4. Onko yrityksessäsi käytössä sähköisen taloushallinnon ohjelma, jonka käytöstä yritys maksaa ja jossa tilitoimisto tekee kirjanpidon?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

5. Oletko tyytyväinen yrityksen käytössä olevaan taloushallinnon ohjelmaan?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

6. Koetko, että käytössä olevassa taloushallinnon ohjelmassa on liikaa ominaisuuksia/toimintoja?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa

7. Mihin tekijöihin olet vähiten tyytyväinen yrityksesi käytössä olevassa taloushallinnon ohjelmassa?

- ☐ Helppokäyttöisyys
- ☐ Hinta
- ☐ Asiakaspalvelun laatu
- ☐ Joku muu, mikä?

8. Jos tilitoimisto tarjoaisi osana palveluitaan omaa kirjanpito-ohjelmaa, mitkä seuraavista tekijöistä vaikuttaisivat päätökseen ottaa se käyttöön yrityksessäsi? (1= ei vaikuttaisi juuri lainkaan, 5=vaikuttaisi paljon)

	1	2	3	4	5
Helppokäyttöisyys	☐	☐	☐	☐	☐
Yksinkertaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Hinta	☐	☐	☐	☐	☐
Yksi laskuttava yritys vähemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Joku muu, mikä? <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐

9. On tärkeää, että taloushallinnon ohjelmaa tarjoaa nimenomaan ohjelmistoihin keskittynyt yritys

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

10. Tilitoimiston oman kirjanpito-ohjelman käyttöönotto sitoisi liikaa tilitoimistoon

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

11. On positiivinen asia, että sekä tilitoimistopalvelut että taloushallinnon ohjelmiston tarjoaisi yksi yritys kahden sijaan

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

12. Uskotko, että tilitoimiston oman kirjanpito-ohjelman käyttöönotto helpottaisi yrityksesi toimintaa?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa

13. Vapaa kenttä lisäajatuksille tai lisätiedoille
